

SEU VACANT A MENORCA

Nomenament de Governador Eclesiàstic

L'adju de D. Miquel

'Vam anar a Solsona'

Salutació als menorquins al vinent a la missa de presa de possessió de la Seu de S'Infern

Homília de M. Rafael Otero, Governador Eclesiàstic en les celebracions del sagrament de la Confirmació

SECRETARIA GENERAL

Nombraments

DELEGACIO DIOCESANA D'ENSENYAMENT

La Educació cristiana, hoy. Crònica y ponències de las Jornadas de Reflexión que tuvieron lugar en Canadade los días 26 y 27 de febrero de 1977.

JUNTA ECONOMICA DIOCESANA

Balace económico de la diócesis correspondiente a 1976

VICARI CAPITULAR

Elección del Vicario Capitular. Sesión propia del Cabildo

BOLETIN

OFICIAL

DE LA IGLESIA

EN MENORCA

COMISSIO DEL CLERO

Caixa de compensació

CASAL DEL

Epoca V - 1977 - Núms. 52 - 59

Calendari de les activitats durant els mesos de juliol i agost

Abril - Noviembre

**BOLETIN
OFICIAL**

“El tema de la enseñanza, en estos momentos, no sólo es causa de preocupación de padres y educadores, sino que ha llegado a constituirse en cuestión ideológica casi fundamental dentro de la campaña electoral de los partidos políticos.”

(Jornadas de Reflexión, Ciudadela)

Epoca V - 1977 - Núms. 22 - 29

Abril - Noviembre

A SUMARI A TMAJAVUE32

Pàg.

SEU VACANT A MENORCA	4
<i>Nomenament de Governador Eclesiàstic</i>	
<i>L'adéu de D. Miquel</i>	
<i>Vam anar a Solsona!</i>	
<i>Salutació als menorquins al començament de la missa de presa de possessió de la Seu de Solsona</i>	
<i>Homilia de Mn. Rafel Oléo, Governador Eclesiàstic en les celebracions del sagrament de la Confirmació</i>	
SECRETARIA GENERAL	9
<i>Nombramientos</i>	
DELEGACIO DIOCESANA D'ENSENYAMENT	9
<i>La Educación cristiana, hoy. Crónica y conclusiones de las Jornadas de Reflexión que tuvieron lugar en Ciudadela los días 26 y 27 de febrero de 1977.</i>	
JUNTA ECONOMICA DIOCESANA	12
<i>Balance económico de la diócesis correspondiente a 1976</i>	
VICARI CAPITULAR	14
<i>Elección del Vicario Capitular. Sesión previa del Cabildo Catedral.</i>	
<i>Nota del Obispado.</i>	
<i>Acta de la elección del Vicario Capitular.</i>	
<i>Nota biográfica de D. Rafael Ma. Oléo, Vicario Capitular.</i>	
<i>Comunicado del Cabildo.</i>	
<i>Nota del Obispado de Menorca.</i>	
<i>Notificaciones del Vicario Capitular. Al Presidente de la Sda. Congregación para los Obispos. Al Nuncio de S. S. en España.</i>	
<i>Al Arzobispo de Valencia. Al Presidente de la Conferencia Episcopal Española.</i>	
<i>Respuestas recibidas por el Vicario Capitular.</i>	
<i>Salutació del Vicari Capitular.</i>	
<i>Vicaris Capitulars a Menorca.</i>	
<i>Nombramiento de Juez Delegado del Tribunal Diocesano.</i>	
<i>Benvinguda als turistes i als treballadors d'hosteleria.</i>	
<i>Homilies del Vicari Capitular. En la festa del Corpus. A Migjorn, en la festa de St. Cristòfol.</i>	
COMISSIO DEL CLERO	26
<i>Caixa de compensació</i>	
CASAL DEL TORO	27
<i>Calendari de les activitats durant els mesos de juliol i agost.</i>	

SEU VACANT A MENORCA

OBISPADO DE MENORCA

MIGUEL MONCADAS NOGUERA, OBISPO ELECTO DE SOLSONA CON FACULTADES DE VICARIO CAPITULAR EN LA DIOCESIS DE MENORCA,

Para que rija la Diócesis de Menorca hasta que tome posesión de la Diócesis de Solsona, nombramos a Don Rafael Ma. Oléo Cortés Gobernador Eclesiástico de la misma con todas las atribuciones de delegado "ad universitatem causarum", incluso para las que se requiere mandato especial, facultad que ya desde ahora le concedemos, con las solas limitaciones que preve la vigente legislación canónica.

Dado en Ciudadela de Menorca, Provincia de Baleares, a once de Abril de mil novecientos setenta y siete.

† Miguel, Obispo electo de
Solsona

Por mandato del Sr. Obispo,
Juan Gornés, Pbro.,
Can-Scrio.

L'ADEU DE D. MIQUEL

A tots els estimadíssims menorquins:

Aquests dies em trobo a Barcelona preparant l'inici del meu ministeri episcopal a Solsona. Són dies d'entrevistes, d'estudi, de pregària, de gestions i d'algun viatge... Són dies també de record, de record afectuós per vosaltres, els fills privilegiats d'aquesta illa menorquina que he hagut de deixar, enviat pel Sant Pare a exercir ara el meu servei pastoral a Catalunya, a l'Església de Solsona.

Vull assabentar-vos que el dia de Pentecosta, 29 de maig a les cinc de la tarda, a la Catedral de Solsona, concelebraré l'Eucaristia amb els meus germans, els bisbes, els abats dels monestirs de Catalunya i amb el, per a mi, nou presbiteri d'aquella Diòcesi. Serà una festa estrictament d'Església.

Amb la lectura de la butlla pontificia i la solemne concelebració eucarística, prendré possessió de la nova Seu que se m'ha confiat.

Això vol dir que també aquest mateix dia deixaré d'ésser el bisbe de Menorca, el vostre pastor legítim.

Aquesta carta vol ésser un breu i darrer nissatge i també el meu senzill i sentit comiat.

Recordaré sempre amb memòria afectuosa les vostres persones, els vostres valors humans i cristians, la vostra col.laboració amb l'Església de Jesús que fa avançar el Regne de Déu a Menorca, la vostra estimació a la meva persona.

No crec que vosaltres tingueu por de Jesús, ni de les seves exigències. No tingueu mai por de la seva Església. Ella és la màxima dipositària dels dons de Déu i la bona notícia que predica és la salvació per tots els qui creuen en Ell i la salvació per tot el món. Confiau en l'Església de Jesús com molts de vosaltres confiau, estimau i seguiu Jesús de Natzaret, el Crist.

Ben prest, l'Església de Menorca tindrà un nou pastor. Déu no us abandona ni us abandonarà mai, i un signe de l'amor de Déu a l'Illa estimada és el nou bisbe que el Sant Pare us enviarà per regir en nom de Jesús la vostra Església. Rebeu-lo amb fe, amb confiança, amb comprensió, amb amor. Escoltau-lo, obeïu-lo, ajudau-lo. Fèis-li fàcil la seva tasca pastoral. Déu us el recompensarà. Estau ben segurs d'això que us dic. Aquesta és la meva darrera exhortació.

A Solsona hi teniu des d'ara un amic, i serà felicitat si algun dia pot saludar i abraçar un menorquí dintre el cor de Catalunya. Un amic que prega i pregarà sempre pels menorquins. Un amic de Menorca a tota hora i en tot moment.

Hagués volgut despedir-me de cadascú de vosaltres i de cadascú dels mes col.laboradors i més amics. Jo no he estat capaç de fer-ho. ¿Era possible? Per a mi ha resultat física i, sobretot, moralment impossible, era quelcom superior a les meves forces. Perdonau-me i acceptau ara el meu senzill i amorós comiat.

Déu us guard!

† Miquel, Bisbe electe de Solsona

VAM ANAR A SOLSONA!

Entre els qui formaven el grup dels "cinquanta" i els qui en grups més petits van arribar a Solsona erem un centenar els menorquins que s'hi van sentir convocats espontàneament —entre els que ens va alegrar veure-hi l'Alcalde de Ciutadella— per acompanyar el Bisbe Miquel segons va dir a l'homilia, "per allò que convencionalment en diuen 'prendre possessió de la diòcesi', però que segons els meus sentiments és, al contrari, deixar que tots vosaltres prengueu possessió de mi, que us he estat enviat com a servidor de tots".

L'Eucaristia, presidida pel nou Bisbe de Solsona, va ser concelebrada per cent dotze. Hi eren, concelebrant, set bisbes de les diòcesis catalanes i dos abats mitrats. Capellans de Menorca erem tretza.

Vam a arribar a Solsona cap a la una i mitja i ens vam dirigir cap dret al Seminari, on ens vam hostejar. No feia encara cinc minuts que havíem arribat i ja D. Miquel ens va venir a veure. Ens va venir a dir la seva alegria per la nostra presència i va quedar a dinar amb nosaltres. És ben certa aquesta alegria i parlar-ne no és cap mena de recurs literari. Si heu escoltat la cinta magnetofònica, que s'ha transmès per Ràdio Popular, de les paraules que D. Miquel va dir al començament de la celebració, haureu comprovat que realment, quan va saludar els menorquins, ho va fer amb un to de veu ple de calor i d'emoció.

La Seu de Solsona estava ben plena de creients que van participar en el cant i la pregària pel seu nou Bisbe i en la comunió.

En acabar la celebració el Bisbe va voler saludar, al'entrada de la Seu, tots els qui havien participat a la celebració.

Nosaltres ens vam reunir a ca seva —un Palau grandios tot el que vulgueu, però que per viure-hi exigeix més austeritat que desig de grandesa— on encara el vam poder saludar i ens va dir que ja no era el nostre Bisbe, però que això no significaria mai que no fos el nostre amic. Amb cara de cansament i d'anyorança ens va dir l'adeu. Els darrers que el van saludar el van veure plorar. Alguns van comentar, sense cap por de dir una ridiculesa, allò que diu l'Evangelí quan Jesús plorava davant la tomba del seu amic Llätzer: "Mirau com ens estimava".

—D. Miquel, perquè sabem que llegiu el "MENORCA", quan encara no hem après a dir-vos el Bisbe de Solsona, us volem agrair el gest de les vostres llàgrimes.

EQUIP DEL "FULL DOMINICAL"

H O M I L I A

De l'homilia del nou bisbe de Solsona destaquem aquestes paraules:

"La pau sigui amb vosaltres", estimats germans! Em plau de repetir-vos de tot cor les paraules del Crist ressuscitat en aparèixer-se als seus deixebles, i que acabam d'escoltar en la proclamació de l'Evangelí, en aquesta solemnitat de la Pentecosta, escollida enguany per allò que convencionalment en diuen "prendre possessió de la diòcesi", però que segons els meus sentiments és, al contrari, deixar que tots vosaltres prengueu possessió de mi, que us he estat enviat com a servidor de tots. I així com tal com segueix dient l'Evangelí, "els deixebles s'alegraren de veure el Senyor", la joia amb que vosaltres em rebeu avui —una joia fonamentada en la fe, oberta a l'esperança i traduïda en caritat— vol dir que, malgrat les meves limitacions de tota mena, em rebeu com si fos el Crist.

Es l'Evangelí de la reconciliació i de la pau, del qual hem estat constituïts ministres. Tots en som "sentinelles", "vigilants". Tots en som missatgers en comunió amb el capdevanter de l'Evangelí, el vostre bisbe. Això exigeix que tots vosaltres tingueu el sentit de responsabilitat del bisbe. Us ho dic ben sincerament: jo em sentiria totalment incapaç d'assumir el ministeri episcopal en aquesta diòcesi si no em refiés de la vostra col.laboració activa i constant, a que cadascú pot prestar des del seu lloc.

En primer lloc, els meus germans sacerdots. No sols em refio de vosaltres, sinó que m'hi confio. Vosaltres sacerdots de la diòcesi de Solsona, teniu justa fama

d'estar molt compenetrats amb els anhels, les esperances i els problemes del vostre poble. Vosaltres m'heu d'ensenyar a conèixer i estimar el ramat que m'ha estat confiat, i que jo, acabat d'arribar, encara no conec prou. Per part meua, i pel que fa a vosaltres, tindrè sempre presents les paraules que Pau VI adreçava a una assemblea de bisbes: "Si un bisbe concentrava les seves curés més assidues, més intel·ligents, més pacients, més cordials, a formar, a assistir, a escoltar, a guiar, a instruir, a amonestar, a confortar el seu clergat, hauria esmarçat bé el seu temps, el seu cor i la seva activitat" (Allocució als bisbes d'Amèrica Llatina, Bogotà, 24 d'agost 1968, 639-49).

Des del primer moment hauria de quedar ben clar que vull ésser el bisbe de tots. Vull donar-me a tots. Però també us demano que em deixeu tenir les meves preferències pels més pobres de tota mena de béns materials, culturals i espirituals, com les tenia Jesús.

En aquest moment inicial que ara festivament celebrem d'una etapa nova que s'obre dintre la nostra església, vull igualment assabentar-vos que una de les més grans il·lusions pastorals que glateixen dintre el meu cor de pastor és aquesta: el nostre jovent! Estic ben segur que tots els que estimeu l'Església d'avui i de demà, compartiu ara amb mi aquest mateix anhel. Els joves necessiten Jesús. Jesús estima el jovent i n'ha volgut tenir necessitat. No és veritat que hauriem de fer tot allò que humanament fos possible per tal que els joves, els nostres joves, coneguin el Crist, el comprenguin, l'estimin i es comprometin amb valentia a fer avançar el seu Regne en la seva terra?

Finalment, estimats germans, us vull donar les gràcies per la cordialitat amb què tots m'heu rebut. Sóc de Mallorca i vinc de Menorca, però no m'heu rebut com si fos foraster. M'adreço a vosaltres en la llengua que, com deia el meu compatriota Mn. Alcover, és "el llenguatge que es parla des de Salses i Formigueres fins a Crevillent i Santa Pola, des de les Maleides i Calaceit fins a les Balears i Alguer". (Conferència pronunciada al Centre Català de Mallorca, 1908). I em plau recordar amb veneració el nom d'aquell predecessor meu en aquesta Seu Solsonina, que va defensar coratjosament l'ús de la nostra llengua en la catequesi i la predicació, el "Cardenal de la pau", Vidal i Barraquer.

SALUTACIO ALS MENORQUINS AL COMENÇAMENT DE LA MISSA DE PRESA DE POSSESSIÓ DE LA SEU DE SOLSONA

A la missa de presa de possessió de la Seu de Solsona el Bisbe Miquel va saludar els Menorquins amb unes paraules plenes de calor que volem repetir com a bon record i amb gratitud: "Però quina alegria tan gran m'heu donat vosaltres, els qui veniu de l'illa estimadíssima de Menorca, on vaig ésser consagrat bisbe, on junts hem treballat, hem lluitat, hem sofert, amb tanta il·lusió i amb tantes compensacions, que ens omplen de gaubança. La vostra presència em desvetlla la memòria de tants d'esveniments tristos uns, joiosos els altres, i em comunica un goig tan inexplicable, que quasi em fa plorar d'alegria i d'agraïment. Digau, una vegada més a tots el menorquins que els he estimat molt i que crec que els estimaré per sempre. Déu vos guard!".

HOMILIA EN LES CELEBRACIONS DEL SAGRAMENT DE LA CONFIRMACIO

Veniu lliurament: perquè voleu optar pel seguiment de Jesús: voleu tenir el seu esperit. L'Esperit que santifica, que ens fa Sants, agradables a la bondadosa mirada de Déu.

Voleu lliurament rebre aquest sagrament eclesial de la iniciació cristiana, fortament unit al Baptisme i l'Eucaristia, dintre d'un procés de creixement i maduració; per això no podeu abandonar la catequesi després de rebut aquest sagrament, sinó que, precisament perquè quedau més lligats al Cos de Crist, a la comunitat cristiana, haureu de profunditzar encara més en el coneixement de Jesucrist i de la seva comunitat de creients en Ell – l'Església.

Sou plenament responsables del pas que anau a donar, i dels compromissos volguts per voltros; no tindria sentit rebre la confirmació i després desentendre's del qui té fam, o set, o no te vestit, o de no fer qualque cosa pels perseguits. No tindria sentit girar l'esquena a l'Església-comunitat a la que ara us anau a lligar més fortament.

Però aquesta responsabilitat i compromís que agafau, no l'heu de realitzar tots sols, sino juntament amb la comunitat vostra i de l'Església de Menorca i amb el Papa.

Aquesta forma de fer o treballar li deim apostolat, això vol dir que voltros heu de ser apòstols, anunciadors de la Bona Nova de l'Evangelí, ja sigui fent sentir la paraula de Déu, als qui no l'han sentida mai, desvetllar als qui estan adormiscats després de haver-la sentida, o també tindreu que ser apòstols en la catequesi, que vol dir profunditzar en l'Evangelí, i ajudar als germans en la fe a que hi profunditzin juntament amb vosaltres essent catequistes. ¿Quants de voltros n'hi haurà que voldrà ser apòstols de Jesucrist, l'esperit del qual ara rebreu?

Perquè vosaltres heu rebut la bona notícia de salvació, sereu com aquell pastor que ha trobat l'ovella que ha perdut i ho fa sebre a tothom; o com aquella dona, que ens conta l'Evangelí que havia perdut una moneda, i quant la trobà mou un esvalot i l'hi falta temps per dir-ho a les veïnes i ho celebra amb una alegria desbordant.

Rebre l'Esperit de Déu, pels cristians és un esclat d'alegria incontenible que es fa comunicació pels qui encara no l'han rebut i comunió amb els germans en la fe.

Rebre l'Esperit de Déu és donar un pas endavant, és passar d'una vorera de la mar a l'altra, de la vorera de la mort a la de la vida, de la de les tenebres a la llum, de la vorera de l'odi i indiferències a la de l'amor, és celebra Pasqua. Que la vostra vida sigui sempre la celebració de Pasqua.

SECRETARIA GENERAL

NOMBRAMIENTOS

Pedro Salord Comella, Juez Delegado para todas las causas (27 Junio).

Sebastián Taltavull Anglada, Superior del Seminario Diocesano (25 Agosto)

Martín Domingo Pons, Juez Instructor para todas las causas (1 Septiembre)

Sebastián Seguí Coll, Cura Párroco de San Antonio Ma. Claret (6 Octubre)

Juan Febrer Rotger, Profesor Adjunto de Religión del Instituto Nacional de Bachillerato de Mahón (10 Octubre)

Juan José Huguet Ametller, Coadjutor de la Parroquia de Santa Eulalia de Alayor (26 Octubre).

Pedro Salord Comella, Promotor de Justicia y Defensor del Vínculo (10 Noviembre).

Sebastián Taltavull Anglada, Profesor Numerario de Religión del Instituto Técnico de Enseñanza Media "José Ma. Quadrado" de Ciudadela (25 Noviembre)

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ENSENYAMENT

LA EDUCACION CRISTIANA, HOY

* El tema de la enseñanza, en estos momentos, no sólo es causa de preocupación de padres y educadores, sino que ha llegado a constituirse en cuestión ideológica casi fundamental dentro de la campaña electoral de los partidos políticos. Por ello creemos de interés y de actualidad dedicar la totalidad de nuestro espacio a este documento de trabajo.

El sábado, día 21 de mayo del presente año 1977, fue convocado un nuevo encuentro por la Delegación Diocesana de Enseñanza, en el Colegio de La Salle de Mahón, a la que fueron invitados todos los padres, educadores y sacerdotes interesados en la Educación Cristiana y que participaron en las Jornadas de Reflexión de los pasados días 26 y 27 de febrero en Ciudadela, dirigidas por el P. Francisco Riu, S. D. B., Director de la Escuela Blanquerna de Barcelona.

Previamente se había mandado a todos los asistentes a las citadas Jornadas, el trabajo aportado en la puesta en común por los distintos grupos para su reflexión personal o de grupo.

Respondieron a esta invitación: 4 sacerdotes, 4 padres de alumnos, 10 religiosas, 5 religiosos, 9 maestros nacionales y 4 maestros seculares de colegios privados.

Después de una plegaria, los asistentes se dividieron en cuatro grupos, para formular y redactar unas conclusiones según los objetivos de las Jornadas sobre "La educación cristiana, hoy". Finalizado el trabajo de los grupos, se sometieron a votación (las conclusiones que se especifican a continuación) señalándose al lado de cada una el resultado de la misma. Estas conclusiones son una respuesta a los cuatro objetivos que conocéis:

PRIMER OBJETIVO:

Conocer las diversas alternativas que se presentan hoy sobre la enseñanza, la educación y la escuela. Respecto a este objetivo se hicieron las siguientes aportaciones:

1) Entendemos por Escuela Pública, aquella que está al servicio público y sostenida por el fondo público. La Escuela de la Iglesia quiere ser Pública.

Aprobada por 31 votos. Hubo 2 votos condicionados a enmienda y 2 abstenciones.

2) No admitimos la Escuela LAICA-ESTATAL-UNICA, pues creemos que no atiende a la educación integral de la persona, ya que deja de lado la dimensión religiosa y trascendental del hombre.

Aprobada por 25 votos. Hubo 8 votos condicionados a enmienda y 2 abstenciones.

3) Defendemos por tanto la existencia de las Escuelas confesionales dentro de una pluralidad de Escuelas para que los padres puedan escoger el colegio que prefieran para sus hijos, según el concepto que tengan del hombre.

Aprobada por 26 votos. Hubo 7 votos condicionados a enmienda y 2 abstenciones.

4) Para garantizar la pluralidad de las Escuelas, el Estado debe asegurar la gratuidad de todos los centros educativos sin discriminación de ninguna clase.

Aprobada por 34 votos. Una abstención.

SEGUNDO OBJETIVO:

Reflexionar sobre el ser y el hacer de la Escuela Cristiana. Partiendo de la realidad que tenemos, la Escuela Cristiana de Menorca quiere llegar a:

1) Un ideario común para todos los Colegios de la Iglesia en Menorca, que oriente el Proyecto Educativo de cada Centro.

Aprobada por 31 votos. Hubo 2 votos condicionados a enmienda y 2 abstenciones.

2) Que en los Colegios de la Iglesia se estimule con sinceridad y convicción la creación de una verdadera Comunidad Ejecutiva ayudando a los Padres a integrarse plenamente en el proceso educativo de la Escuela.

Aprobada por 29 votos. Hubo 4 votos condicionados a enmienda y 2 abstenciones.

3) *Que los educadores de un Colegio de la Iglesia sean conscientes de la opción cristiana del mismo y colaboren en esta línea a fin de que en todos los quehaceres educativos haya corresponsabilidad por parte de los componentes de la Comunidad Educativa.*

Aprobada por 32 votos. Hubo 3 votos condicionados a enmienda.

4) *Ayudar a crecer en la fe a alumnos, padres y profesores a través de la cultura, valorando mucho lo humano asociado a la visión de Dios.*

Aprobada por 27 votos. Hubo 7 votos condicionados a enmienda y 1 abstención.

TERCER OBJETIVO

Definir el papel que puede jugar el educador cristiano en la escuela. El maestro cristiano de nuestra Diócesis tendrá en cuenta:

1) *Los maestros que han hecho una opción de fe deben dar testimonio cristiano mediante su manera de ser, actuar y participar, tanto en el claustro como en el trato con compañeros, padres y alumnos.*

Aprobado por unanimidad, 35 votos.

2) *El maestro cristiano deberá estar al nivel requerido por los tiempos actuales.*

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

3) *Hay que educar el cambio, desarrollando en el alumno el sentido crítico.*

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

4) *Educar en la libertad y en la responsabilidad, ayudando al alumno a ser "original", despertando sus inquietudes artísticas y "espirituales" a través del desarrollo de su creatividad.*

Aprobada por 34 votos. Hubo un voto condicionado a enmienda.

5) *Educar integralmente al alumno a través del desarrollo de su personalidad. La enseñanza personalizada sólo será una realidad si se cuida de crear un verdadero clima de confianza entre el maestro y el alumno, y éste llega a sentirse protagonista dentro de la labor educativa.*

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

6) *Como maestros cristianos vemos la necesidad de poner en común nuestra fe mediante jornadas de oración y reflexión.*

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

CUARTO OBJETIVO

Concretar el alcance de la educación cristiana y sus posibles protagonistas. Somos responsables de la educación en primer lugar, la familia. Relación familia-escuela:

1) *Debemos sentirnos responsables de la integración de los padres en la labor educativa de los Centros, ayudándoles a ser corresponsables en los mismos.*

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

2) *Padres y educadores deben urgir la convocatoria de reuniones periódicas y generales, por niveles, al menos una vez por trimestre, para dialogar, informar y*

programar la acción educativa de la que ambas partes deben sentirse responsables.

Aprobada por 34 votos. Hubo 1 voto condicionado a enmienda.

3) Este diálogo debe llevar, lógicamente, a la relación del maestro con cada uno de los padres, no sólo para los casos problemáticos sino como una base ineludible para la formación integral del alumno.

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

4) Sin una sincera, leal y profunda relación entre los enseñantes, a nivel de Centro y a niveles local e insular, se considera muy difícil el logro de su desarrollo personal y profesional.

Aprobada por 34 votos. Hubo 1 voto condicionado a enmienda.

5) Lo mismo cabe decir de los padres de los alumnos, cuya integración en Asociaciones de Centro y en Federaciones a nivel insular, debe llevarlos a una toma de conciencia y de compromiso eficaz para los fines educativos.

Aprobada por unanimidad, 35 votos.

6) La relación entre padres y educadores, además de su positiva repercusión en la formación de los alumnos debe lograr la defensa de los intereses mutuos.

Aprobada por 32 votos. Hubo 3 abstenciones.

PUNTUALIZACION DE CARA A ESTAS CONCLUSIONES

La Delegación de Enseñanza y sus colaboradores somos conscientes de que estas conclusiones que hoy aquí presentamos son un inicio de un largo camino, que entre todos hemos de ir perfilando y concretando en próximas jornadas y sesiones de estudio del próximo curso que orienten y dirijan nuestra tarea de EDUCACION CRISTIANA HOY en Menorca.

A 25 de mayo de 1977

La Delegación Diocesana de Enseñanza

JUNTA ECONOMICA DIOCESANA

DIOCESIS DE MENORCA

BALANCE AL 31 DE DICIEMBRE DE 1976

ACTIVO

VALORES INMOVILIZADOS

Inmuebles Templos y Rectorías. (F. P.)	423.215.643'00 Ptas.
Id. Servicios Iglesia (F. P.)	60.230.954'00 Ptas.
Mobiliario (Oficinas y R. Episcopal) (F. P.)	914.620'00 Ptas.
Inmuebles Urbanos (Disponibles)	8.522.356'00 Ptas.
Id. id. (Afectos Fundaciones)	1.445.804'00 Ptas.
id. id. id. id. (Renta)	12.000'00 Ptas.
Valores Mobiliarios	2.021.000'00 Ptas.

TESORERIA

Caja Diocesana (saldo en 31-12-1976)	20.671'00 Ptas.
Cuentas corrientes bancarias	940.658'90 Ptas.
Libretas de ahorro a la vista	956.049'77 Ptas.
id. id. a plazo fijo	1.233.590'02 Ptas.

DEUDORES

Préstamos a Parroquias	1.610.789'25 Ptas.
id. a Entidades Eclesiales	3.228.822'03 Ptas.
id. personales a Sres. Sacerdotes	115.440'00 Ptas.
Saldos deudores Parroquias en 31-12-1976	95.046'60 Ptas.

Total Activo .....504.563.444'57 Ptas.

PASIVO

PATRIMONIO

Fondo patrimonial	484.361.217'00 Ptas.
Fondo Reserva Patrimonial (diferencia entre el Activo y el Fondo Patrimonial, más Acreedores)	14.398.899'61 Ptas.

ACREEDORES

Acreedores Préstamos Hipotecarios	3.254.848'96 Ptas.
id. Varios	2.548.479'00 Ptas.

Total Pasivo .....504.563.444'57 Ptas.

VICARI CAPITULAR

ELECCION DEL VICARIO CAPITULAR

Sesión previa del Cabildo Catedral

En la Sala Capitular, el día treinta y uno de Mayo, de mil novecientos setenta y siete, reunióse el Ilmo. Cabildo en sesión extraordinaria, asistiendo los M. I. Sres. Salord, Oléo, Gornés, Francisco Anglada, José Anglada y el infrascrito Secretario, Gener.

Rezadas las preces de costumbre, a continuación se leyó la copia auténtica del acta de la toma de posesión de la sede episcopal de Solsona por parte del Rdmo. Sr. D. Miguel Moncadas Noguera, con la cual quedaba vacante la Sede de Menorca.

Después se dió lectura a la parte de los Estatutos de esta Catedral, referentes a la función electora de este Cabildo, en sede vacante, del Vicario Capitular, ampliando profusa y documentalmente la materia, Don Francisco Anglada.

Se acordó fijar la fecha del próximo jueves, día 2 de Junio, a las 12 horas, y en la misma Sala para proceder a la elección del Vicario Capitular; y al entretanto nombróse Delegado Capitular, por unanimidad y aclamación al Doctoral Don Rafael Oléo Cortés. Y que la Misa solemne de dicho día, a celebrar a las 8,30 horas, fuera la votiva del Espíritu Santo y se ofreciera a intención por una acertada elección.

Y que para público conocimiento de los fieles del momento religioso de la Diócesis, se acordó enviar una nota al periódico insular "Menorca", dando exacta información de la reunión y del próximo nombramiento de Vicario Capitular.

Y rezadas las preces finales, se levantó la sesión, de la que certifico.

Gener, Pbro

NOTA DEL OBISPADO

Producida la vacante en la Sede Episcopal de Menorca por la toma de posesión de su nueva Sede de Solsona por Monseñor D. Miguel Moncadas, por disposición del Derecho Canónico vigente, el gobierno de la Diócesis pasa al Cabildo Catedral, el cual, en sesión de día 31 de Mayo, designó su Delegado en la persona de D. Rafael Ma. Oléo, antiguo Vicario General, de conformidad con el artículo 24 de sus Estatutos, interin procede a la elección de Vicario Capitular que, por acuerdo de dicha Corporación, tendrá lugar, Dios mediante, el próximo jueves, día 2 de Junio.

Ciudadela, 31 de Mayo de 1977

ACTA DE LA ELECCION DEL VICARIO CAPITULAR

En la Sala Capitular, el jueves, día 2 de Junio de mil novecientos setenta y siete, reunióse el Ilmo. Cabildo, en sesión extraordinaria, asistiendo los M. I. Sres. Salord, Oléo, Gornés, Olives, Francisco Anglada, José Anglada y el infrascrito Secretario, Gener, habiendo excusado su ausencia el Sr. Deán, residente en Mallorca, al que también se había convocado.

Previamente acordóse que los cargos a elegir de Vicario Capitular y Económico del Obispado recayesen en el mismo capitular que se eligiera.

El Presidente y los dos capitulares más modernos, excluido el infrascrito Secretario que es uno de ellos, prestaron juramento de observar, en la elección, los cánones pertinentes del vigente Código de Derecho Canónico y los Estatutos y tumbres de esta I. Catedral.

Inmediatamente se procedió a la elección que dio el siguiente resultado: seis votos a favor del Sr. Oléo Cortés y uno a favor del Sr. Salord Comella. Siendo por tanto elegido como Vicario Capitular Don Rafael Oléo Cortés, al que el Presidente Sr. Salord requirió que manifestara, dentro del plazo establecido por la ley canónica, si aceptaba o no el cargo por el que había sido elegido. El Sr. Oléo manifestó inmediatamente que aceptaba el cargo, por lo que se procedió enseguida a la profesión de fe a tenor del canon 1.406 & 1o. núm. 4. A continuación, los señores capitulares felicitaron cordialmente al recién elegido Vicario Capitular, quien agradeció a los votantes la confianza depositada en él y se ofreció a todos manifestando que trabajaría por el bien de la Diócesis con una total entrega hasta la elección y toma de posesión de un nuevo Obispo Titular.

Después de rezar las preces finales, se levantó la sesión de la que certifico.

Gener, Pbro

NOTA BIOGRAFICA DE D. RAFAEL MARIA OLEO, VICARIO CAPITULAR

El jueves día 2 de junio, se reunió el Cabildo Catedral para la elección del Vicario Capitular según las normas canónicas vigentes.

El nombramiento recayó, por mayoría absoluta de votos, en don Rafael María Oléo Cortés, Canónigo Doctoral, quien hizo su profesión de fe tras aceptar la designación.

El Vicario Capitular pasa a ocupar el gobierno de la Diócesis tras producirse la situación de "sede vacante", motivada por la toma de posesión de D. Miguel Moncadas como Obispo de Solsona. Si bien no puede hacer innovaciones, goza de la potestad ordinaria de un obispo.

Don Rafael María Oléo es persona muy conocida y apreciada en Menorca, cuyo Vicario General ha sido durante la Administración Apostólica de Monseñor Alvarez Lara y durante el episcopado de Monseñor Moncadas. Su labor junto a grupos apostólicos y de catequesis, le ha hecho conocer a fondo la problemática

de la diócesis y gozar del respeto y la amistad de quienes han tenido ocasión de tratarle o trabajar junto a él.

COMUNICACION DEL CABILDO

En el día de la fecha, reunido el Cabildo Catedral, en sesión extraordinaria, para proceder a la elección de Vicario Capitular, de acuerdo con las normas canónicas vigentes, ha resultado elegido Don Rafael Ma. Oléo Cortés, Canónico Doctoral, quien, después de serle intimada la elección, la ha aceptado y seguidamente ha hecho la profesión de fe prescrita.

Lo que me honro en comunicar a Vd. para su conocimiento y efectos.

Dios guarde a Vd. muchos años.

Ciudadela, 2 de Junio de 1977

El Secretario Capitular

NOTA DEL OBISPADO DE MENORCA

Como se había acordado previamente, el Cabildo Catedral se ha reunido hoy para proceder a la elección del Vicario Capitular según las normas vigentes, que ha recaído en la persona del Ilmo. Sr. Don Rafael Ma. Oléo Cortés, Canónico Doctoral, el cual, aceptada su designación, ha hecho la profesión de fe que prescribe la ley canónica.

Ciudadela, 2 de Junio de 1977

NOTIFICACIONES DEL VICARIO CAPITULAR

Al Presidente de la Sagrada Congregación para los Obispos

Emmo. y Rdm. Señor Cardenal:

Tengo el alto honor de comunicar a la Santa Sede Apostólica, a tenor de lo prescrito en el canon 432, párrafo 4, del vigente Código de Derecho Canónico y de conformidad con las disposiciones de los Estatutos de la Santa Iglesia Catedral Basílica de Menorca (Baleares-España), que en el día de hoy he sido constituido Vicario Capitular, c. 432, párrafo 1, para gobernar la Diócesis de Menorca y que, después de reflexionarlo en la presencia de Dios en mi conciencia, he aceptado la designación, teniendo presente como único motivo la mayor gloria de Dios en nuestra Diócesis y el servicio a los hermanos según los deseos de Jesús y de la Santa Iglesia vivos por la fe, la esperanza y el amor en las comunidades de la Diócesis. He hecho la profesión de fe, c. 438, (1406-1408) en el día de hoy; obligándome a cumplir fielmente, según mi capacidad y con espíritu de servicio y entrega, todas las obligaciones propias de este oficio eclesiástico.

Dios guarde a Vuesa Eminencia Reverendísima muchos años.

Ciudadela, dos de Junio de mil novecientos setenta y siete.

Rafael Ma. Oléo

Al Nuncio de Su Santidad en España

Excmo. y Rdmto. Señor Nuncio Apostólico:

Tengo el alto honor de comunicar a Vuesa Excelencia Reverendísima que en el día de hoy he sido constituido en votación secreta y aceptado el oficio de Vicario Capitular según las actuales prescripciones canónicas vigentes y he hecho la profesión de fe delante del Ilmo. Cabildo Catedral; adjunto copia de la comunicación que he cursado a la Santa Sede Apostólica.

Ruego a V. E. Rdma. tenga a bien rogar a Dios para que desempeñe fielmente este servicio pastoral para su mayor gloria y bien de los creyentes de nuestra queridísima Diócesis menorquina.

Dios guarde a Vuesa Excelencia Reverendísima muchos años.

Ciudadela, dos de Junio de mil novecientos setenta y siete.

Rafael Ma. Oléo

Al Arzobispo de Valencia

Excmo. y Rdmto. Señor Arzobispo:

Tengo el alto honor de comunicar a Vuesa Excelencia Reverendísima que en el día de hoy he sido constituido en votación secreta y aceptado el oficio de Vicario Capitular según las actuales prescripciones canónicas vigentes y he hecho la profesión de fe delante del Ilmo. Cabildo Catedral; adjunto copia de la comunicación que he cursado a la Santa Sede Apostólica.

Ruego a V. E. Rdma. tenga a bien rogar a Dios para que desempeñe fielmente este servicio pastoral para su mayor gloria y bien de los creyentes de nuestra queridísima Diócesis menorquina.

Dios guarde a Vuesa Excelencia Reverendísima muchos años.

Ciudadela, dos de Junio de mil novecientos setenta y siete.

Rafael Ma. Oleo

Al Presidente de la Conferencia Episcopal Española

Emmo. y Rdmto. Señor Cardenal:

Tengo el alto honor de comunicar a Vuesa Eminencia Reverendísima que en el día de hoy he sido constituido en votación secreta y aceptado el oficio de Vicario Capitular según las actuales prescripciones canónicas vigentes y he hecho la profesión de fe delante del Ilmo. Cabildo Catedral; adjunto copia de la comunicación que he cursado a la Santa Sede Apostólica.

Ruego a Vuesa Eminencia Reverendísima tenga a bien rogar a Dios para que desempeñe fielmente este servicio pastoral para su mayor gloria y bien de los creyentes de nuestra queridísima Diócesis menorquina.

Dios guarde a Vuesa Eminencia Reverendísima muchos años.

Ciudadela, dos de Junio de mil novecientos setenta y siete.

Rafael Ma. Oléo

RESPUESTAS RECIBIDAS POR EL VICARIO CAPITULAR

Del Nuncio de Su Santidad en España

Madrid, 11 de Junio de 1977

Reverendísimo Señor Vicario Capitular:

He recibido su atento escrito, de fecha 2 de los corrientes, por el que me comunica su nombramiento y aceptación de Vicario Capitular de esa Diócesis de Menorca.

Le agradezco su atención y le felicito por la confianza que sus compañeros de Cabildo han depositado en usted, a la vez que ruego al Señor le ayude en el desempeño de su cargo.

Con este motivo me es muy grato saludarle con todo afecto en el Señor.

+ Luis J. Dadao
N.º 2.

Del Arzobispo de Valencia

Valencia, 10 de junio 1977

M. I. Sr. D. Rafael Ma. Oléo

Vicario Capitular de la Diócesis de
MENORCA

Muy estimado en el Señor:

Recibo su oficio del 2 de los corrientes, comunicándome la elección y aceptación, por parte suya, de Vicario Capitular de esa Diócesis de Menorca. Le felicito cordialmente y le doy y nos damos la enhorabuena.

Cuenta con mis oraciones que, muy sinceramente, se las ofrezco. Rogándole presente mis saludos respetuosos al Excmo. Cabildo, quedo a su disposición con un fraternal abrazo,

Del Presidente de la Conferencia Episcopal Española

Madrid 4 de Julio de 1977

Ilmo. Sr. D. Rafael Ma. Oléo

Vicario Capitular
MENORCA

Mi querido amigo:

Perdóname que no contestase antes a tu comunicación de nombramiento de Vicario Capitular. Mi enhorabuena y que el Señor te ayude.

Y ojalá tu reinado sea para poco tiempo porque os envíen pronto un buen Obispo.

Un abrazo de tu buen amigo.

SALUTACIO DEL VICARI CAPITULAR

Als meus amics, als creients de Menorca i a tothom vull saludar ben afectuosament en Crist Jesús després d'haver estat constituït Vicari Capitular, avui dia 2 de juny de 1977, per elecció del Capítol de la Santa Església Catedral Basílica de Menorca.

Sent la necessitat de compartir amb tots vosaltres els meus desigs i inquietuts i d'expansionar-me cordialment, encara que sé que el meu servei serà curt i de transició.

Pens, primer de tot, que vull ser un ajut, no un destorb, pel seguiment del camí que Jesús ens mostra. Voldria que tots junts, ben atapeïts, com un brot de raïm, ajudant-nos els uns als altres, tractàssim de descobrir camins concrets i actualitzats per aprofundir coratjosament aquest camí cristià, acceptant, de bon començament, tots els riscos i peripècies que això ens comporti.

Voldria ajudar-vos a estimar l'Església i que m'ajudassi a estimar-la més encara.

Voldria ajudar-vos a estimar el Sant Pare Pau VI, que tant afanyadament ens estimula perquè la Barca de Pere camini sempre endavant amb el coratge de sentir-se portadora de la bona notícia salvadora i alliberadora de Jesús.

Hauriem de tractar tots de viure més els uns pels altres, amb el goig immens de sentir-nos germans ben estimats i compresos, inclús quan ens deim coses que no ens agraden, o quan pensam de manera diferent sobre un mateix problema; tanmateix tots tenim bona voluntat i ganes sobrades de fer lo millor.

Una abraçada a tots els meus companys i ben estimats amics preveres, vosaltres sabeu bé lo que podem fer junts; vosaltres em coneixeu ben prou i això eixampla les ales del meu esperit. Esper de tots vosaltres, més que un toquet a l'espatlla o una rialleta, una crítica depuradora, feta amb la caritat que ens té Jesús; la crítica cristiana crec que purifica els nostres ulls.

Vull saludar, ben particularment, a tots els religiosos i religioses. Sabeu prou bé lo molt que us estim; esper la vostra col.laboració amb una forta visió d'Església local, que eixampli tots els nostres cors a l'Església de Déu.

Hi ha tants i tants de laics a qui dec tant en la meva vida de creient, que no sé com agrair-los-ho. Crec que la vostra intervenció, responsable i conscient, ara

més que mai, és imprescindible per construir aquesta Església tradicional i nova que ha sorgit del Concili Vaticà II, guiada per l'Esperit de Jesús. Ajudau-me a dir les coses pel seu nom, com vosaltres ho sabeu fer, però amb molta delicadesa i prudència. No vull apagar mai el ble que fumeja encara o acabar de rompre la canya esquerdada. Vull que Jesús purifiqui el meu cor per valorar les coses que ens poden semblar les més petites.

Deixau-me dir una paraula a una de les meves debilitats: al Centre Catequístic de Sant Miquel: vosaltres, santmiquelers —joves, vellets, catequistes, fillets— m'heu ajudat com no us ho podeu figurar a estimar tota Menorca, a totes les altres comunitats de creients.

No voldria que ningú es sentigués no saludat. Per això, en els qui he saludat i he demanat ajut, voldria que tots us hi sentissiu interpel·lats pel meu afecte i la meva súplica.

Des de que he començat em balla en el meu esperit D. Miquel, ara a Solsona. Ho he deixat pel final com els petits que deixen el millor del menjar per menjar-s'ho darrer de tot —així em record que ho feia jo—. Jo sé prou bé lo molt que estima els menorquins. Els qui vau anar a Solsona ho vau poder comprovar una vegada més. Jo sé prou bé que estava molt content d'estar entre nosaltres. Per mi és un bon amic, m'ha ajudat moltíssim a estimar l'Església, m'ha deixat dir-li totes les coses amb claretat, a favor o en contra. Vos dic de ver que no li agradava gens que l'alabàs. M'ha ajudat a encendre l'amor al Papa, que va prendre fortament en mi durant els anys que vaig estudiar a la Gregoriana de Roma. Sempre em parlava del Papa amb un gran amor filial. Ho haureu pogut comprovar en les cartes que escrivia quan tornava de Roma. L'amor al Papa en ell se li fa expansiu. M'ha ajudat a estimar la Mare de Déu. Ell l'estima amb obsessió. Record molt bé una homilia que va fer al Toro, el dia de la festa de la Verge: per a mi va ser un model d'amor a Ella i a tota Menorca.

El record i el recordaré sempre en temps present, ple d'entranyable amor d'amic.

Diria tantes coses d'ell que potser feriria la seva sobrietat, o tal vegada, vos semblaria que som exagerat.

No sé si m'he extès massa i, per tant, si us he cansat. ¿Es ver que m'acceptau aquesta expansió d'amic?

Una forta abraçada per tots i cada ú!

RAFEL Ma. OLEO

Ciutadella, 2 de Juny de 1977

VICARIS CAPITULARS A MENORCA

Com a complement de la notícia apareguda del nomenament d'En Rafel Ma. Oléo Cortés, com a Vicari Capítular de la Diòcesi de Menorca el dia 2 de juny de 1977, hem cregut que seria, al manco curiós dir alguna cosa per sebre quins han estat els darrers vicaris capitulars que hi ga hagut a Menorca.

Hem tret les dades del "Boletín Oficial" del Bisbat.

A la plana 34, l'any 1902 el Dr. Antoni Villas, canonge Lectoral de Menorca, quan s'ofereix com a Vicari Capitular diu que ho ha estat dues vegades, amb la curiosa coincidència del dia i del mes. Ho va ser l'any 1890 a la mort del Bisbe Manuel Mercader i Arroyo i també quan l'any 1902 el Bisbe Salvador Castellote i Pinazo va ser nomenat per a la Seu de Jaén. Ambdues vegades era el dia 9 de març.

Dia 18 de juliol de 1896, quan és nomenat per a la Seu de Terol el Bisbe Joan Comes i Vidal, és elegit Vicari Capitular el Dr. Llí Singla, Dignitat de Xantre de la Catedral de Menorca ("Boletín Oficial", pàg. 385, 1896).

Sense altra documentació que una crònica de la Diòcesi des del dia 8 de febrer de 1939 fins el dia 1 d'abril del mateix any, data de l'entrada del Bisbe Bartomeu Pascual Marroig, és repetidament nomenat com a Vicari Capitular el Dr. Sebastià Juan Sampol de Palós –el Sr. Palós, que tants hem conegut–, Dignitat d'arxiprest de la Catedral de Menorca, únic canonge que hi havia a Menorca quan va acabar la guerra civil. ("Boletín Oficial", pàg. 97, 1939).

NOMBRAMIENTO

De juez Delegado del Tribunal Diocesano

Rafael Ma. Oléo Cortés, Vicario Capitular de la Diócesis de Menorca.

Para mejor atender a las necesidades de nuestro Tribunal Eclesiástico, por las presentes le nombramos Juez Delegado para todas las causas ("Ad universitatem causarum") que se presenten a este Tribunal Diocesano, y le conferimos todos los derechos y obligaciones que según la vigente legislación canónica competen a este oficio.

Pedimos al Señor le conceda toda clase de bendiciones para que desempeñe su cometido con toda suerte de aciertos.

Ciudadela, 27 de Junio de 1977

Rafael Ma. Oléo

M. Iltre. Sr. D. Pedro Salord Comella, Canónigo de la S. I. Catedral Basílica de Menorca

C i u d a d e l a

BENVINGUDA ALS TURISTES I ALS TREBALLADORS

D'HOSTELERIA

En arribar l'estiu, època especialment propícia per al descans, en que ens veniu a visitar molts, vull sortir-vos al camí amb una salutació afectuosa i fraternal. Sigueu benvinguts a Menorca.

Juntament amb la meva salutació vull fer-vos arribar els meus desigs i els de les nostres comunitats de creients de que ho passeu bé entre nosaltres, que hi tro-

beu pau i repòs per al vostre cos i per al vostre esperit i temps per a la reflexió serena per retrobar-vos més amb vosaltres mateixos.

Vull agrair-vos l'exemple que ens donau amb el vostre comportament i educació: són un estímul per a tot nosaltres.

Heu de creure que la nostra hospitalitat és sincera i cordial, esper que la sapigueu comprendre i estimular. És el meu més gran goig, en reunir-nos vosaltres els creients amb nosaltres en les nostres celebracions de fe, principalment en l'Eucaristia, que us sentiu acollits en l'amor que ens uneix a Jesús, encara que haguem de sofrir molts de nosaltres el desconeixement de les vostres llengües; però el llenguatge de l'amor i de la fe és universalment intel·ligible, esperam poder-vos comprendre i sentir-nos compresos per tots vosaltres.

Vull oferir-vos els horaris dels serveis religiosos perquè els aprofiteu: la vostra presència ens és necessària per a compartir la nostra fe en el Senyor Jesús i per obrir el nostre esperit a horitzons més universals.

* * *

A vosaltres els qui treballau en l'hosteleria, en els serveis més durs, perquè els turistes descansin, volem dir-vos, que estau molt presents en els nostres pensaments; ajudau-nos amb els vostres suggeriments perquè la vostra estada entre nosaltres sigui sempre més humana i justa. El Consell de Presbiteri es va comprometre a estar al vostre costat; potser només poguem fer-ho alçant la nostra veu a favor vostre.

Moltes vegades hem pensat i fins hem intentat oferir-vos els nostres locals perquè en ells vos pogueu reunir i descansar de la vostra esgotadora jornada. En aquest sentit vull recordar-vos a vosaltres, preveres i laics de Menorca, responsables i compromesos que no oblideu aquesta tasca, entre les múltiples que sol·liciten el vostre temps.

* * *

Creix, cada dia més, el nombre, entre els qui ens visitau, dels qui procediu de Catalunya; es diu que els catalans anau descobrint Menorca: molts de vosaltres us heu fet entre nosaltres amb una vivenda i feis d'una casa vella una bonica i senzilla llar, tornant-la al seu estat original; a vosaltres us demanaria que a l'hora de fer els vostres dispendis tinguéssiu ben presents els pobres, ells esperen qualque cosa de la vostra liberalitat.

Es per a tots els menorquins un motiu d'alegria que ens visiteu: tenim la mateixa llengua com exponent de la mateixa cultura; pot ésser molt fructífer un fraternal intercanvi entre nosaltres que ens pot enriquir.

A tots, turistes, treballadors al servei del turisme, us convidam, molt especialment a la reunió que cada any feim al Santuari de la Mare de Déu del Toro i que enguany serà el dia 15 d'agost. Celebrarem l'Eucaristia i després una estona ens comunicarem les nostres inquietuds i els bons desigs.

Que el sol de Menorca, les seves platges, els monuments, us serveixin per al descans, per a un sa esplai i per a un goig ple. Amb aquest desig us reiter molt sincerament la meva fraternal salutació.

RAFEL Ma. OLEO, Vicari Capitular

HOMILIAS DEL VICARI CAPITULAR

9 de juny a la Catedral, en la Festa del Corpus

La antifona de entrada, tomada del salmo 80 "El Señor nos alimenta con la flor de harina" puede servirnos hoy para centrar nuestra reflexión: Jesús es verdadera comida, la flor de las comidas, la comida que trasciende todas las comidas, sacia hasta la vida eterna.

¿Qué mejor comida podría prepararnos el amor del Padre?

Es comida que se me da a mí; cuerpo de Cristo para la vida, para mi vida de ahora, pero esta vida de ahora, vista desde la fe no termina aquí, es para la vida eterna.

¿Siento hambre para vivir esta vida de la tierra, tengo ganas de vivir la vida de fe de ahora aquí en la tierra plenamente? ¿Esta vida de aquí me estimula a vivir la de más allá? Vivo la vida de aquí para vivir la de allá.

Vemos en el Evangelio, proclamado hoy, que el pan bendecido por Jesús y repartido por los apóstoles, alimenta a todos y cada uno hasta la saciedad. Realmente Jesús sacia nuestras vidas a rebosar, a diferencia de tantos panes como nos ofrece el mundo que nos dejan con más hambre, o incluso, con el fracaso de la indigestión.

Quien come de este pan no tendrá hambre para siempre.

Es que comulgar el Cuerpo de Jesús es acoger su Espíritu, que invade todo y sacia nuestra fe.

Pero hay otra dimensión en esta multiplicación de panes: Jesús alimenta a todos, conjuntamente, su cuerpo es alimento de toda la Comunidad, colectivamente, no ya singularmente; Cristo no alimenta a unos sí, a otros no, nos alimenta como comunidad que somos.

No puede uno engordar y otro adelgazar: si así ocurriera no cenaríamos propiamente la cena del Señor: San Pablo nos avisa de este fallo que puede existir, nos avisa de una eucaristía individualista.

Cuando yo ceno no ceno únicamente para mí mismo, ceno la cena del Señor para mis hermanos en la fe.

Mi hartura, mi saciedad, debe hartar y saciar a los demás; si no ocurre así, es que no recibo, no como el cuerpo de Jesús, es que con el cuerpo no recibo su Espíritu.

San Pablo dice (1 Cor. 10,17): El pan es uno y así nosotros aunque somos muchos, formamos un sólo cuerpo, porque comemos todos del mismo Pan.

Nuestra asamblea, nuestra celebración eucarística recibe pues un impulso de unión y fraternidad totalmente nuevo y un compromiso de solidaridad con todos: juntos llamamos a Dios, Padre nuestro.

Los primeros cristianos llegaron a la comunicación de bienes de la tierra, no a través de unos criterios sociológicos, de diferencias sociales o raciales. Los primeros cristianos empleaban la misma palabra griega "koinonia" "comunidad" para designar la comunión eucarística y la comunión o comunidad de bienes. La razón, de esto es que para ellos las dos realidades están íntimamente unidas.

¿Cómo participar del Pan de la Eucaristía sin compartir también otro pan: las riquezas, los bienes? ¿Cómo sentarse al mismo banquete personas que tienen abundancia y otras que soportan necesidad? (1 Cor. 11,17-22).

¿Entenderíamos, por ejemplo, que una familia, por las circunstancias que sea, trabajara sólo el padre y ganara dinero sólo él, y los demás familiares no, comiera sólo él y tuviera todo y la mujer y los hijos pasaran hambre y no tuvieran nada?

¿Somos o no somos una familia los hombres, creyentes o no, que tenemos hambre y sed?

El pan eucarístico ciertamente, los creyentes, lo compartimos, pero ¿de qué manera, si no compartimos el otro pan de la vida?

El evangelio de hoy quizás nos interpele en esta dirección.

El pan es para todos. Jesús es verdadera comida para todos, es la flor de harina de todas las comidas.

San Pablo dice a los cristianos de Corinto (1 Cor. 10,16-17) “¿El Cáliz de la acción de Gracias, no nos une a todos en la Sangre de Cristo? y el Pan que partimos: ¿no nos une a todos en el Cuerpo de Cristo? El Pan es uno, y así nosotros, aunque somos muchos, formamos un solo cuerpo, porque comemos todos del mismo pan”.

Un cristiano, a la luz de la Palabra de Dios, que se hace eucaristía, ¿puede seguir siendo individualista, egoísta, creer que el mundo termina cuando se cierra la puerta de su casa?

¿Podrá seguir comiendo él sólo mientras los demás enflaquecen?

A Migjorn Gran, a la festa de St. Cristòfol, 10 de juliol

El motiu de la nostra reunió eucarística, és per celebrar la festa del nostre Patró Sant Cristòfol i ho feim amb alegria, amb gran goig, una alegria i un goig que ve de dins lo més íntim del nostre esperit.

Una idea que em ve de tot d'una en recordar el nom de Cristòfol, és lo que significa aquest nom: portador de Crist, el que duu a Jesús.

Celebrar la festa d'un sant, ens diu St. Agustí, és voler seguir, aspirar a seguir les seves accions, el seu exemple. Si celebrar fos només escoltar unes paraules, cantar uns cants, inclús combregar i sortir com abans, dient que ha estat polític o lleig, llarg o curt, no hauríem esclarit res.

Si per nosaltres, cristians, és qualque cosa la salvació que ens ha duit Jesús, que els sants la recorden, és que l'amor amb què Déu ens estima és capaç de aconseguir en nosaltres la nostra pròpia alliberació, la nostra pròpia salvació. Per això fa falta que escoltem la seva paraula, l'escoltem i la posem en pràctica. Més encara, si nosaltres escoltam la paraula descobrirem que no pot quedar en nosaltres mateixos, que l'hem de dur als altres, i la hi durem, si nosaltres ens convertim al Senyor, si canviem els criteris mundans i ens transformam en cristians autèntics. (Rom. 12,9) Però ens demanarem: com ho hem de fer per ser portadors de Crist, com ens hem de convertir? Sant Pau explicant el sermó de la muntanya que heu escoltat,

ens diu: "que el vostre amor no sia fingit, fugiu del mal, feis lo que segons la vostra consciència és bo, estimau-vos cordialment els uns als altres, estimau més els altres que vosaltres mateixos sense vessa, amb alegria i esperança, pregau amb perseverància, sigueu hospitalaris. Parlau bé dels qui us persegueixen, beneïu, no heu de maleir mai; alegrau-vos amb els qui estan contents, plorau amb els qui ploren. No torneu mal per mal, tractau de viure, en lo que de vosaltres depèn, en pau. No vos prengueu la justícia per la vostra mà. No vos deixeu vèncer pel mal sinó venceu el mal amb l'abundor del vostre bé".

Mirem si, repassant això, no hem de canviar en la vida qualche cosa? mirem d'entrar en lo més íntim del nostre esperit i parlant en la vostra consciència donau generosament a Déu i als germans lo que la vostra consciència us demanarà. Lo que Jesús va predicar és la nostra conversió i va morir i ressuscità i així va donar glòria al Pare, li va donar una alegria complerta.

Per això mateix, en el Regne del cel, al que ja ara hi som pel Baptisme i la fe hi ha immensa alegria quan un pecador es converteix, o quan es traba l'ovella perduda, aquesta és la nostra festa, aquesta és la verdadera festa que ens omple d'alegria: quan un passa de la perdició al retrobament: Això és donar un "pas", això és celebrar la Pasqua, que vol dir "pas", la primera Pasqua va ser el pas del Mar Roig, quan els hebreus, van passar de la vorera de l'esclavitud a la de la llibertat.

Per això és que la festa més festa de totes, és la de Pasqua, per això és que pels creients cristians no hi ha festa possible si no es celebra Pasqua: per això en tota festa cristiana hi ha la celebració de Jesús mort i ressuscitat en l'Eucaristia: Jesús que viu i viur—a enmig de nosaltres realment. Una Pasqua iniciada en Crist Jesús i que es perpetua a través dels sants dins l'església.

nim por de res. Molts creuen que nosaltres moriem desgraciadament, i que ens destruïm. , però sentim bullir dins nosaltres la pau de Jesús, una pau ben diferent de la que vol el món.

Festa perquè molts creuen que els creients són castigats, però nosaltres estam ben segurs de que lo que cercam i tenim és una vida que dura i durarà sempre. És cert que patim però Déu, enmig dels sofriments i contrarietats, ens omple de favors. Perquè la vida dels creients és útil, té sentit, encara que sigui un sacrifici continuat, perquè nosaltres creim que la nostra destrucció té la fecunditat del gra de blat que ha de morir per tenir i donar més vides, perquè el nostre morir dona molt de fruit. Creim que el donar mort a un amor de nosaltres mateixos és guardar-se per a la vida eterna. El seguiment de Jesús, fer el camí que va fer Ell, com ho han fet els Sants, té com a final la Pasqua complerta, indefectible per sempre, perquè aquell que segueix Jesús estarà allà on està Ell, i el Pare del cel el premiarà.

Si nosaltres aspiram a ser portadors de Jesús, celebrem la festa de Sant Cristòfol, si nosaltres canviem les nostres mires mundanes per les de l'Evangelí i sentim les ganes de superar-nos, haurem celebrat la festa, la festa de Sant Cristòfol, serem vertaderament portadors de Crist, com ell ho va ser.

COMISSIO DEL CLERO

CAIXA DE COMPENSACIÓ

El dia 25 de maig ens van convocar per a una reunió aconselladora. Ho va fer En Rafel Ma. Oléo. Hi erem presents els qui havíem format part del darrer Consell de Presbiteri i també hi era el Sr. Gornès. El tema: ECONOMIA. Sabeu que hi havia un bon nombre de capellans que no havien rebut el complement per fer arribar el sou fins a les 15.400 ptes. Eren els qui fins llavors havien firmat com a professors del Seminari i que, amb la seva firma, havien fet possible l'existència d'aquella caixa de compensació que permetia fer arribar el sou dels capellans fins a 10.000 ptes. (aproximative). Ara ells quedaven en inferioritat de condicions. Era just que cercassim una solució.

Ara bé, aquell mateix dia 25 de maig, es va rebre la comunicació de que també els qui fins llavors havien firmat com a professors rebrien l'augment.

Així semblava que tot estava resolt.

Però el problema subsisteix. N'hi ha qui, degut a percebre dos o més sous per feines diferents, quedaran amb unes condicions econòmiques encara més superiors a les dels altres.

Després d'una llarga reflexió es va acordar fer aquesta proposta, que vol tenir caràcter provisional:

—Es convida, als qui perceben una quantitat superior a les 18.000 ptes., a aportar a una caixa de compensació tot el sobrant (després d'haver deduït les despeses de seguretat social, Mutual...).

—Aquesta caixa tindria com a finalitat:

a) ajudar a fer arribar a 18.000 ptes. el sou dels qui no hi arriben.

b) el sobrant destinar-lo a obres socials o eclesials.

— Seria administrada per l'Habilitat diocesà i els representants que van ser elegits pels arxiprestats, per encàrrec del consell presbiteral.

—S'ha de notar que es tracta d'una participació totalment voluntària. No s'exigeix a ningú, només és una proposta per ajudar a fer més fàcil una comunicació cristiana de bens.

—Es remarca, altra vegada, el caràcter provisional i revisable de la proposta.

—Podriem començar el mes d'agost. Es pot emprar com a mitjà per fer l'aportació la llibreta de la Caixa d'Estalvis Núm. 17170-50 que hi ha oberta a nom del Bisbat.

CASAL D'EL TORO

CASA DIOCESANA D'EXERCICIS

JULIOL

Dies 3 al 8 (de diumenge vespre a divendres vespre)

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A CAPELLANS

Dirigeix: Mn. Angel Ubieta, vicari episcopal de Bilbao

Dies 9 i 10 (de dissabte capvespre a diumenge capvespre)

TROBADA DE MATRIMONIS

Dies 11 al 16 (de dilluns matí a dissabte capvespre)

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A RELIGIOSES

Dirigeix: Mn. Rafel Oléo Cortés

Dies 19 al 23 (de dimarts matí a dissabte matí)

JORNADA DE REFLEXIÓ DEL C.I.T. (Secretariat interdiocesà de Catequesi de Catalunya i Balears)

AGOST

Del 12 al 15 (de divendres vespre a dilluns després de dinar)

EXERCICIS ESPIRITUALS PER AL POBLE DE DÉU

Dirigeixen: Mn. Miquel Anglada i Mn. Sebastià Taltavull.

Dies 21 al 27 (de diumenge vespre a dissabte matí)

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A RELIGIOSES

Dirigeixen: Mn. Miquel Anglada i Mn. Sebastià Taltavull.

CASA D'EL TORO

CASA DIOCESANA D'EXERCICIS

CAIXA DE COMPENSACIÓ

JULIOL

Dies 11 al 13 (de dilluns matí a

dissabte capvespre)

EXERCICIS ESPIRITUALS

PER A RELIGIOSOS

Dirigixen: Mr. Rafael Otero Cortés

Dies 19 al 23 (de dimitats matí a

dissabte matí)

JORNADA DE REFLEXIÓ DEL

C.I.T. (Secretariat Interdiocesà

de Catalunya i Balears)

Dies 9 i 10 (de dissabte capves-

pre a diumenge capvespre)

TROBADA DE MATRIMONIS

Dies 21 al 23 (de diumenge vespre a

dissabte matí)

EXERCICIS ESPIRITUALS

PER A RELIGIOSOS

Dirigixen: Mr. Miquel Àngel

da i Mr. Sebastià Taltavull

Dies 12 al 13 (de divendres ves-

pre a dilluns després de dinar)

EXERCICIS ESPIRITUALS

PER AL POBLE DE DEU

Dirigixen: Mr. Miquel Àngel

da i Mr. Sebastià Taltavull

Aquesta caixa téria com a finalitat:

a) ajudar a fer arribar a 18.000 ptes. el tot dels qui no hi arriben.

b) el sobrant destinar-lo a obres socials o eclesials.

Serà administrada per l'Abbatia diocesana i els representants que van ser

elegits pels arxipresbiterats, per encàrrec del consell presbiteral.

S'ha de notar que es tracta d'una participació totalment voluntària. No s'ex-

igeix a ningú, només és una proposta per ajudar a fer més just i una comunicació

crisiana de bens.

Es remarca, altra vegada, el caràcter provisional i revisable de la pro-

posta.

Podriem començar el mes d'agost. Es pot emprar com a mitjà per fer l'op-

ortació la llibreta de la Caixa d'Estalvis Nüm. 1-170-50 que hi ha oberta a nom

del Bisbat.

Dies 3 al 8 (de diumenge vespre a

divendres vespre)

EXERCICIS ESPIRITUALS

PER A CAPELLANS

Dirigixen: Mr. Angel Llibre i

carl episcopal de Bilbao

Dies 9 i 10 (de dissabte capves-

pre a diumenge capvespre)

TROBADA DE MATRIMONIS

Dies 21 al 23 (de diumenge vespre a

dissabte matí)

EXERCICIS ESPIRITUALS

PER A RELIGIOSOS

Dirigixen: Mr. Miquel Àngel

da i Mr. Sebastià Taltavull

Del 12 al 13 (de divendres ves-

pre a dilluns després de dinar)

EXERCICIS ESPIRITUALS

PER AL POBLE DE DEU

Dirigixen: Mr. Miquel Àngel

da i Mr. Sebastià Taltavull

Aquesta caixa téria com a finalitat:

a) ajudar a fer arribar a 18.000 ptes. el tot dels qui no hi arriben.

b) el sobrant destinar-lo a obres socials o eclesials.

Serà administrada per l'Abbatia diocesana i els representants que van ser

elegits pels arxipresbiterats, per encàrrec del consell presbiteral.

S'ha de notar que es tracta d'una participació totalment voluntària. No s'ex-

igeix a ningú, només és una proposta per ajudar a fer més just i una comunicació

crisiana de bens.

Es remarca, altra vegada, el caràcter provisional i revisable de la pro-

posta.

Podriem començar el mes d'agost. Es pot emprar com a mitjà per fer l'op-

ortació la llibreta de la Caixa d'Estalvis Nüm. 1-170-50 que hi ha oberta a nom

del Bisbat.

Butlla Pontificia

Paulus Episcopus Servus Servorum Dei
dilecto filio **Antonio Deig Clotet**, Vicario episcopali archidioecesis Tarraconensis, electo Episcopo Sedis cathedralis Minoricensis, salutem et Apostolicam Benedictionem. Qui divino consilio in beatissimi Petri similitudinem Cfr. Jo. 21, 15-17 universo gregi fidelium praepositi sumus, id semper officiorum Nostrorum maximum habuimus, quo nempe singulis Ecclesiis attribuimus pastores: nam si Christi fidelibus prudentes rectores dederimus eosdemque ad omne officii munus instructos, non sane dubitandum est, quin etiam populi eorum curis commissi floreant ac virtute praestent. Qua re, cum Sedes cathedralis Minoricensis per translationem Venerabilis Fratris Michaëlis Moncadas Noguera ad Ecclesiam Celsonensem iam vacaret, atque oporteret eidem apte providere, bene fieri rati sumus, si te ad id munus exercendum mitteremus, quem novimus et ingenii praestare, et pietate florere, et excellere doctrina atque usu rerum. Re igitur bene reputata, te ad iuris conventi normam, Episcopum nominamus atque renuntiamus **Minoricensis** dioecesis dato nempe regimine omnique administratione, cum iuribus iustis, oneribus debitis. Ad consecrationem autem tuam episcopalem quod attinet, sinimus ut eam ubivis locorum excipere possis, a quolibet catholico Episcopo, rectae fidei, cui assistant duo viri dignitate ornati episcopali, qui omnes sint cum hac beatissimi Petri Sede fide sancta coniuncti. Hoc vero fieri non poterit, nisi ante fidei professionem feceris atque ius iurandum fidelitatis erga Nos successoresque Nostros dederis, teste aliquo Praesule vinculo fidei atque caritatis Nobis obligato. Qua re acta, formulas rite subscriptas ad Sacram Congregationem pro Episcopis cito mittes. Occasione autem oblata, tum clerum tum fideles dioecesis Minoricensis hortamur, ut non solum te aequè excipiant iam pastorem ac rectorem suum, verum etiam, ut mandata tua faciant, si qua in eorum bonum dederis; quo Deo placet, ipsis utile est. Ceterum, dilecte fili, id cura quam maxime, ut populum tuum christianam veritatem doceas, inque sancta religione contineas; facile enim irrepunt errores ubi ieiuna mens est. In quod assit Maria, Christi Mater, Apostolorum Regina. Datum Romae, apud S. Petrum, die vicesimo mensis Septembris, anno Domini millesimo nongentesimo septuagesimo septimo, Pontificatus Nostri quinto decimo.

JOANNES CARD. VILLOT
Secretarius Status

JOSEPHUS DEL TON,
Proton. Apost.

Pau Bisbe Servent dels Servents de Déu
a l'estimat fill **Antoni Deig Clotet**, Vicari episcopal de l'arxidiòcesi de Tarragona, elegit Bisbe de la Seu de la Catedral de Menorca, salut i Benedicció Apostòlica. Els qui per voluntat divina a semblança del beatíssim Pere (cfr. Jn. 21, 15-17) hem estat posats al davant de tot el ramat dels feels, hem tingut sempre com a principal dels Nostres quefers donar pastors a cada una de les Esglésies; perquè si donam als creients en Crist dirigents prudentes, ben preparats per aquest ministeri, no es pot dubtar que els pobles encomanats a les seves cures floreixen i es distingeixen per la virtut. Per lo qual, estant vacant la Seu de la catedral de Menorca per la translació del Venerable Germà nostre Miquel Moncadas Noguera a l'Església de Solsona, i essent necessari proveir-la adequadament, hem pensat que estaria bé, si t'hi enviàvem a exercir aquest encàrrec a tu que sabem que tens capacitat, que ets pietós, i

que tens saviesa i prudència. Per tant, havent considerat ben bé totes les coses i segons la norma del dret convingut, t'anomenam i constituim Bisbe de la Diòcesi de **Menorca**, amb la jurisdicció i tota l'administració, amb els drets justs i les degudes obligacions. Pel que atany a la teva consagració episcopal, et deixam que la puguis rebre onsevulla per qualsevol Bisbe catòlic, íntegre en la fe, al qual acompanyaran dos altres bisbes, tots els quals hauran d'estar units íntegrament amb aquesta Seu de Pere. Això no es podrà fer si abans no has confessat la fe i has fet el jurament de fidelitat envers Nos i els nostres successors, essent-ne testimoni algun Prelat lligat a Nos amb el vincle de la fe i de la caritat. Una volta fet, tot d'una enviaràs les fórmules degudament firmades a la Sagrada Congregació dels Bisbes. Ja que s'Ens dona la l'ocasió exhortam sigui el presbiteri, sigui els feels de la Diòcesi de Menorca per tal que no només et rebin com a pastor i rector seu, sinó també, per tal que compleixin els teus manaments, si els dones pel seu bé; el que agrada Déu per a ells és útil. A més, estimat fill, tenguis cura principalment de que el teu poble sigui alligonat en la veritat cristiana i el mantenguis en la santa religió; perquè on l'enteniment està en dejú fàcilment hi entren els errors. En això t'assisteixi Maria, la Mare de Crist, Reina dels Apostols. Donat a Roma, prop de Sant Pere, el dia vint del mes de Septiembre, de l'any mil noucents setanta set, quinzè del Nostre Pontificat.

JOAN CARD. VILLOT
Secretari d'Estat

JOSEP DEL TON,
Proton. Apost.

JOSEPHUS DEL TON
Proton. Apost.

JOANNES CARD. VILLOT
Secretarius Status

Pau Bisbe Servent dels Servents de Déu

a l'estimat fill Antoni Deig Claret, Vicari episcopal de l'arxidiòcesi de Tarragona, el gran Bisbe de la Seu de la Catedral de Menorca, salut i Benedicció Apostòlica. Els qui per voluntat divina a semblança del beatíssim Pere (cfr. Jn. 21, 15-17) hem estat posats al davant de tot el ramat dels feels, hem tingut sempre com a principal dels Nostres deures donar pastors a cada una de les Esglésies; perquè si donam als creients en Crist dirigents prudents, ben preparats per aquest ministeri, no es pot dubtar que els pobles encomanats a les seves cures floreixin i es distinguen per la virtut. Per lo qual, estant vacant la Seu de la Catedral de Menorca per la transició del Venerable Germà nostre Miquel Moncada Noguera a l'Església de Solsona, i essent necessari proveir-la adequadament, hem pensat que estaria bé si t'hi envià-

BIOGRAFIA

Neix a Navàs, bisbat de Solsona i província de Barcelona, el dia 11 de març del 1926. A l'octubre del 1939, comença els estudis eclesiàstics al Seminari de Solsona. Es ordenat prevere el dia 16 d'abril del 1949 i canta la primera missa a Navàs el dia 27 del mateix mes, festivitat de la Mare de Déu de Montserrat.

El 15 de maig del 1949 comença el seu ministeri pastoral com a vicari de la parròquia arxiprestal de Berga. Es també Consiliari local dels joves d'A.C. i de la HOAC i Vice-Consiliari Comarcal de la HOAC de l'Alt Llobregat.

El 15 de novembre del 1951 comença el seu treball ministerial com a Secretari particular del Dr. Josep Pont, aleshores nomenat bisbe de Sogorb. En aquest càrrec continua fins avui, després de 26 anys al servei del bisbe de Sogorb, després de Sogorb-Castelló i ara Arquebisbe de Tarragona.

A més d'aquest càrrec, que li ha comportat tasques molt variades com a Secretari de Visita Pastoral, etc. n ha exercit d'altres de complementaris en les tres successives diocesis. En totes ha prestat serveis dominicals a diverses parròquies. A Sogorb fou professor del Seminari Menor, director del Butlletí del bisbat, Delegat d'informació i estadística. A Sogorb-Castelló, professor del Seminari Major i Vicari Episcopal d'Economia. Ara, a Tarragona, és Delegat episcopal d'assumptes econòmics de l'Arquebisbat. Els cursos 1958-60 va fer la llicència de dret canonic a la Pontifícia Universitat de Salamanca. Ultimament ha assistit al primer curs de Pastoral Bíblica, el Centre d'Estudis Pastorals de Barcelona.

L'any 1960, el Papa Joan XXIII el nomenà ardiaca de la Catedral de Sogorb. Al juny del 1971, renuncià a la canonjia, per tal d'incarnar-se a l'arxidiòcesi de Tarragona.

Antoni Ballester

¡ DEU VOS GUARD !

Es amb il·lusió i amb esperança que vinc a vosaltres. Una i altra recolzades en la fe i l'amor en el Crist que ens ha salvat.

Aquestes meves paraules que us escric són el meu primer contacte cordial amb vosaltres i totes les vostres coses i us porten la meva salutació, el meu primer: Déu vos guard!

Aviat farà nou anys que per primera vegada vaig estar a Menorca. Era precisament acompanyant al meu bisbe de Sogorb-Castelló, ara Arquebisbe de Tarragona, per assistir a la consagració episcopal del meu immediat antecessor, fins fa poc bisbe vostre, Mons. Miquel Moncadas Noguera, bon amic meu.

Ara hi vindré per segona, i espero que definitiva vegada, també per una consagració episcopal, la meva, i pel servei meu en la missió pastoral que el Pare m'ha confiat, per mitjà de Pau VI, en aquesta ja per mi estimada Església que és a Menorca.

El dia que vaig tenir la primera notícia de la meva designació com a bisbe de Menorca, acabava de llegir en la celebració eucarística aquestes paraules de Sant Pau als cristians de Coloses: "Mantingueu-vos fermes en el fonament de la fe: que res no us aparti de l'esperança que us dóna la Bona Nova que heu sentit. Us ho dic jo, Pau, servidor d'aquesta Bona Nova que ara és anunciada per tot el món".

I jo, Antoni, us ho goso repetir, perquè també el Senyor m'ha fet des d'ara servidor d'aquesta Bona Nova a l'Església de Menorca. En aquest meravellós servei ja sé que hi serem molts. Tant de bo hi fóssim tots. Perquè ho desitgem, somiem en la nostra diòcesi plenament feta església evangelitzadora.

La meva salutació és per a tots. La dono amb un especial afecte als germans sacerdots, als religiosos i religioses i a tots els creients la fe dels quals és ara encomanada a la meva pastoral sol·licitud.

M'encomano a les vostres oracions. Prego també per tots. Comptau amb mi. Des d'ara ja som un més de vosaltres.

Fins ben aviat.

Antoni, bisbe nomenat de Menorca

Tarragona, 22 de setembre del 1977

DIA 5 DE NOVEMBRE

ordenació del nou bisbe

Va ser dia vint-i-dos de setembre. Per a mi clarejà, com per a molts altres, un dia qualsevol. Era a la meua tasca pastoral en aquells moments, atenent a les persones. Devien ser damunt les onze del matí i va sonar el telèfon:

—Digui!

—¿Es el Vicario Capítular?

—Sí, sí, el mismo.

—Un momento. Hablará con Mons. Pasquinelli de la Nunciatura.

—Bien.

—¿Es Ud. el Vicario Capítular?

—Sí, sí.

—¡Ya tienen Obispo!

—¡Qué bien!

—Se llama Antonio Deig Clotet.

—¡Una gran alegría!

—Se hará público a las 12. ¡Enhorabuena!

—Gracias, Monseñor, por su delicadeza.

En aquells instants el dia va canviar de color. Era una bona notícia i el dia ja no va ser com un qualsevol.

Pocs minuts després de les dotze "Ràdio Popular" donava la notícia a tots els menorquins, i després ja les primeres paraules de salutació del nou Bisbe, les campanes de la Catedral van repicar. Un dia gran, de festa.

Crec que és una gràcia de Déu, un do que supera les previsions, tenir un bisbe, pastor i pare de la nostra fe, que ens condueixi pel camí de féu Jesús cap el Pare.

Tot d'una, quan vaig sobre qui era el nou bisbe, em va venir a la memòria aquell escrit de la Permanent del Consell Pastoral del 8 d'abril passat, elaborat en sessió extraordinària a Mercadal i que el bisbe Miquel va presentar al Nunci. Hi he tornat a pensar perquè veig que el bisbe que descrivíem per Menorca era el retrat del bisbe Deig. Em sembla, encara ara, que va ser per part nostra una responsable i bona col·laboració i que les paraules del Nunci de que "ho tindria present", dites a D. Miquel, han estat un fet. Jo vull ser agraït al Nunci i donar-li unes gràcies ben sinceres.

El passat dia 4 d'octubre, dimarts, a un quart de vuit arribava, en l'avió de Barcelona, com un viatger més, el bisbe Deig, amb un petit portafolis i un quadre de la Mare de Déu del Toro, que li ha regalat el bisbe Miquel. Tot un símbol de simplicitat i d'amor a la Verge. Ha estat amb nosaltres vint-i-quatre hores. Va partir l'endemà, dia 5 a les vint hores. Alguns l'han vist i han pogut conversar amb ell. ¿Es ver que és un home ben senzill cordial, de fàcil diàleg i bona comprensió? ¿No el vau trobar com un germà més que ens ajudarà? Qualcú ha dit que és un poeta de la vida, amb un bon sentit de l'humor.

Ell ja ho va anunciar, vol venir ben prest, La seva ordenació episcopal serà a la Catedral a Ciutadella el dia 5 del mes de novembre, a les dotze. Ha triat aquest dia perquè es dissabte i així serà més fàcil als creients assistir-hi i aquesta hora del migdia, perquè els seus amics que venguin de la península, entre els quals hi haurà bisbes i sacerdots, puguin venir i tornar-se'n el mateix dia i arribar encara de bona hora a casa seva. Encara que aquesta no sigui la millor hora, espera que trobarà comprensió entre nosaltres i que els qui venguin trobaran l'acolliment que nosaltres sabem donar.

Es una festa de tot el poble creient i, per tant, l'han de celebrar tots, per açò, ja

des d'ara tots hi esteim convidats; jo voldria veure-hi els més pobres de nosaltres, els minusvàlids, , per fer una festa des de la nostra fe.

Perquè no ens preparam ben de ver a rebre el bisbe Deig? No estaria bé rellegir el document del Vaticà II sobre els bisbes? o fer qualche catequesi sobre el tema? o, inclús, perquè els sacerdots en els sermons de les nostres eucaristies dominicals no preparam la vinguda del nou bisbe diumenges abans?

A la presencia del Senyor estaria ben bé que ens féssim aquesta pregunta: ¿com hem d'acollir el nou bisbe que el pare ens ha donat per mitjà de Pau VI? ¿Com tots i cada ú l'hem d'ajudar en l'encàrrec que li ha estat confiat?

**RAFAEL M. OLEO, Vicario Capitular
Ciudadela 10 d'octubre de 1977**

Ara hi vindrà per segona i espero que definitiva vegada el nou bisbe, el que el Pare ens ha confiat per mitjà de Pau VI. Ara hi vindrà per segona i espero que definitiva vegada el nou bisbe, el que el Pare ens ha confiat per mitjà de Pau VI.

El dia que jo tinc el primer dia de la meua vida sacerdotal, el dia que jo tinc el primer dia de la meua vida sacerdotal, el dia que jo tinc el primer dia de la meua vida sacerdotal.

Gràcies a Déu, que ha estat amb nosaltres i amb el nou bisbe, que ha estat amb nosaltres i amb el nou bisbe, que ha estat amb nosaltres i amb el nou bisbe.

El passat dia 4 d'octubre, dimarts a un quart de vuit arribava en l'avió de Barcelona, com un viatge més, el bisbe Deig, amb un petit portafolli i un quadre de la Mare de Déu del Toro, que li ha regalat el bisbe Miquel. Tot un símbol de simplicitat i d'amor a la Verge. Ha estat amb nosaltres vint-i-quatre hores. Va partir l'endemà, dia 5 a les vint hores. Alguns l'han vist i han pogut conversar amb ell. És ver que és un home ben senzill cordial, de fàcil diàleg i bona comprensió. Els al van trobar com un germà més que ens ajudava. Què és un poeta de la vida, amb un bon sentit de l'humor.

Ell ja ho va anunciar, vol venir ben prest. La seva ordenació episcopal serà a la Catedral a Guitabella el dia 5 del mes de novembre, a les dotze. Ha triat aquest dia perquè és diàleg i així serà més fàcil als creients assistir-hi i aquesta hora del mig dia, perquè els seus amics que vinguin de la península, entre els quals hi haurà bisbes i sacerdots, puguin venir i tornar-se'n el mateix dia i arribar encara de bona hora a casa seva. Encara que aquesta no sigui la millor hora, espero que trobarà comprensió entre nosaltres i que els qui vinguin trobaran l'acolliment que nosaltres som ben donat.

Mon. ANTONI DEIG, BISBE DE MENORCA

A l'Església de Tarragona.

Estimats,

No us he pas d'innovar de la notícia. Tots la sabeu. Em plau, però, i tinc un deure de dir-vos-ho per escrit, no solament a afectes de constància, sinó sobretot perquè sento necessitat de comunicar-vos els meus sentiments davant d'aquest fet.

El primer sentiment, passats els moments de sorpresa, fou de joiosa acció de gràcies al bon Déu que s'ha dignat a "mirar la petitesa del seu servent, per tal de fer en ell meravelles". Us convido a participar-hi. Més encara. La nostra acció de gràcies ha de sorgir del conjunt de la nostra comunitat diocesana, per tal com és tota l'Arxidiòcesi la que es sent honorada i ha estat objecte de la mirada benigne del Déu Totpoderós.

Us he de ser, però, sincer. Aquest sentiment d'alegre satisfacció no ha pogut ser radiant del tot. Era molt evident i immediata la conseqüència: la notícia volia dir que la nostra Església ja no podrà comptar amb un dels seus preveres, i que Mn. Anton, com tots familiarment l'anomenem, es farà lluny de nosaltres. El trobarem a faltar en la Delegació d'Economia, en les suplències i ajudes tan sovintejades allà on convenia. Sobretot el trobarem a faltar, portant-me a mi d'un poble a l'altre, i compartint amb capellans i gent, les confirmacions, les visites i els actes en què jo era present. Trobarem a faltar la seva senzillesa de tracte i també la seva bonhomia, sempre ampla enmig dels companys.

Deixau-me dir, però, encara una altra cosa que no sé si és per dir en públic. El qui de debò el trobaré a faltar seré jo. Són vint-i-sis anys d'anar plegats, fent als camins del Senyor, des d'aquells del bisbat de Solsona, en què tots dos vam néixer i créixer, i que un dia vam haver de deixar per anar a caminar pels de Sogorb, Sogorb-Castelló i finalment, des de fa gairebé set anys, pels de Tarragona. Durant aquesta llarga corrua d'anys, més que el Secretari particular, ha estat l'amic generós, amb el qual he compartit els dies bons i els dolents, convivint al meu costat constantment, sense defallir, i amb afecte i compenetració creixent. Estic pensant en el buit que es produirà en la meua llar. Perdoneu l'expansió.

Tots plegats acceptem, cadascú en la proporció que li toqui, aquesta separació i fem-ne ofrena sacrificial de pregària, per tal que Mn. Anton sigui un pastor tan fidel i tan generós de la diòcesi germana de Menorca, de la mateixa manera que, com a prevere, tants anys ho ha estat de les diòcesis anteriors, i com, en concret, ho és ara de la nostra de Tarragona. Us puc assegurar i tots hem pogut veure que ell se'n sent membre profundament integrat i servidor i que li dol de debò deixar-la.

Mn. Anton, sereu un Bon Pastor de l'Església de Menorca. El bon Déu us hi ha cridat. Nosaltres, amb joia i amb recança, us hi acompanyem i acompanyarem sempre.

Tarragona, 23 de setembre del 1977, dia de Santa Tecla.

Josap Forriat

*Arquebisbe Primat
de Tarragona*

UN BISBE PER UN ALTRE

Per a succeir a Mons. Miquel Moncadas i Noguera, actual bisbe de Solsona, en la seu de Menorca que deixà vacant, el Papa Pau VI ha designat Mn. Antoni Deig i Clotet. Es una bona notícia.

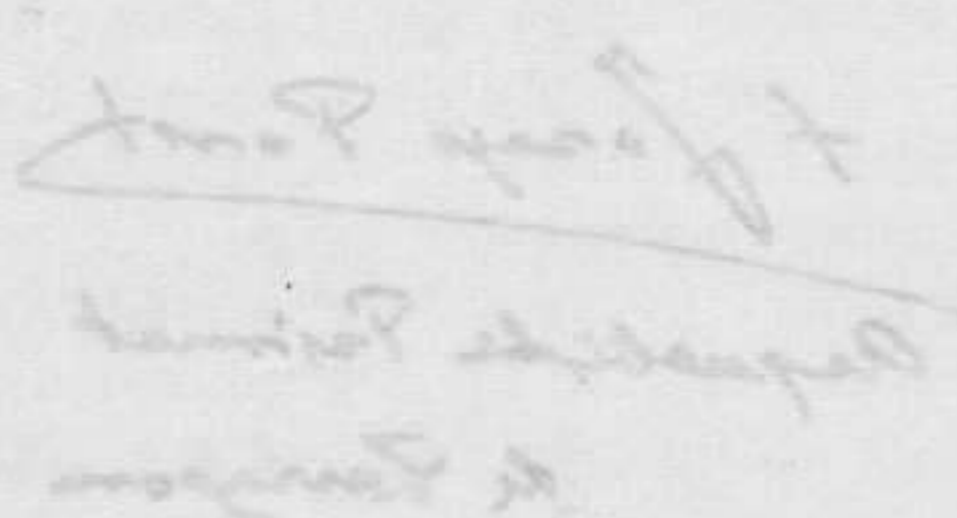
Mn. Anton, com vulgarment és conegut, va néixer a Navàs el dia 11 de març de 1926, darrera la barra d'un bar i entremig d'ampolles i tasses per tal com els seus pares eren cafeters. En aquesta parròquia fou batejat i va créixer a l'ombra del seu rector —del qual anys a venir fóra vicari—, Mn. Manuel Cuadrench. Cursà els estudis eclesiàstics al seminari de Solsona des del 1939 al 1949 que cantà missa. Excercí el ministeri parroquial a Berga per espai de tres anys, dedicant-se especialment a l'Acció Catòlica i a la HOAC. D'allí el Dr. Josep Pont i Gol, nomenat bisbe de Sogorb, el cridaria per a familiar i secretari seu (havien fet coneixença i amistat al seminari d'on l'actual arquebisbe tarragoní havia estat prefecte i professor prestigiós). Primer Sogorb, després Sogorb-Castelló i en l'actualitat a Tarragona, Mn. Deig romandria durant vint-i-cinc anys al seu servei amb una fidelitat i discreció admirables. Aprofitaria un breu parèntesi de dos anys per anar a saber a Salamanca, això és, a llicenciar-se en dret canònic.

Ja n'hem remarcat la fidelitat i la discreció. Sumen-hi l'esperit de treball, la bonhomia i la competència administrativa, i anirem perfilant de mica en mica la figura del nou bisbe. Mn. Deig és un home de casa, tan de casa que és del Barça. Més pràctic que teòric. Pragmàtic (de seminarista havia fet de refetorer). Realista sense enduriment: si li passa per la baterola és capaç d'escriure versos i tot. Trempat. Molt murri. De molt bon cor. Capaç d'entendre-se i de plorar. Plenamet conciliar. Va viure molt intensament el Concili, tant a companyant el Dr. Pont, el peoner conciliar dels prelats espanyols, com col.laborant amb Mn. Josep Perarnau en l'edició dels textos conciliaris. "Després de la vocació sacerdotal —comentava un dia— el Concili és la gràcia més extraordinària que Déu m'ha fet".

S'havia parlat de Mn. Deig com a possible bisbe de Solsona. Els papers s'han canviat: Un bisbe menorquí vingué a Solsona i un solsoní se'n vá a Menorca. No hi ha res a dir. Es la llei de la compensació, la intercomunicació de les esglésies a nivell de caps. Tot plegat, a més ofereix un signe de catalanitat ben lluminós i arrodonit.

Els solsonins ens alegrem d'aquest nomenament. No deixa de ser un honor per a tota la diòcesi i especialment per a la seva clerecia ("La mejor del mundo"), segons el cardenal Tarancón, que un dels seus fills hagi estat cridat a servir l'Església des d'un lloc de tanta responsabilitat i en aquests moments tan esperançats com difícils. Felicitem sincerament Mn. Anton "Ad multos annos!", que es deia abans en els ambients clericals. Sobretot, però, l'encomanem a Déu perquè sigui un Pare i un Pastor segons el seu cor, mentre diem als germans menorquins Gràcies per haver-nos donat el bisbe Miquel; aquí teniu en compensació, Mn. Anton.

CLIMENT FORNER

«EL SENTIMENT QUE ARA TINC D'AQUESTS ANYS A TARRAGONA, REPRESENTA PER A MI, UNA MADURESA» (Del «Diario Español» de Tarragona, del divendres, 23 de setembre de 1977).

La notícia va córrer ahir ràpidament per la ciutat: Mossèn Antoni Deig i Clotet ha estat nomenat Bisbe de Menorca. Molt estimat a la nostra Arxidiòcesi per la seva responsabilitat i pel treball desenvolupat. Mn. Antoni Deig segueix la seva tasca apostòlica en un càrrec de major responsabilitat després d'una etapa fructífera de la que els tarragonins en tenim un testimoni directe. No hi ha cap dubte de que l'Arxidiòcesi en sentirà la partença de Mn. Deig i Clotet. I amb l'emoció de la notícia, el nou Bisbe de Menorca ha fet les seves primeres declaracions en demanar-li quina és la seva impressió en aquests moments.

—La impressió és d'ara, pero sobretot ho fou en tenir la primera notícia fa uns dies. No sabia pas com explicar-la: il·lússió, recança, alegria, por tot un aiguabarreig, o si voleu tot un agredolç que costa d'empassar. Te n'has de fer carrec i acceptar-ho com un do, una gràcia de Déu i al mateix temps fer-ne ofrena sincera per complir la seva voluntat.

—Quines prioritats pastorals creu que tindrà el nou Bisbat?

—Sé pel Butlletí de Menorca que el Consell de Pastoral ha treballat l'últim curs de cara a una "Església Evangelitzadora", tema que pot abarcar moltes facetes pastorals de primer ordre. Afegiu-hi tota la pastoral de joventut, el turisme, cada més en augment a l'illa, les preocupacions socials i econòmiques que estem vivint... Però crec que he d'esperar d'arribar a la diòcesi per fer-me més càrrec de tot. Allí hi ha una vida ja, una vida eclesial que hauré de fer créixer i impulsar cap a l'esdevenidor.

—Com creu que ha de ser un Bibe?

—Bisbe, en bona etimologia vol dir, vigilant, sentinella. Agafeu la part positiva d'aquests mots i el bisbe haurà d'ésser el servidor, el conductor d'una comunitat eclesial definida. En sembla que avui un bisbe ha d'estar en la línia d'una corresponsabilitat viscuda, en una actuació de signe i instrument d'unitat de la seva comunitat eclesial, on s'hi encabeixen, de fet, diversitat de postures i d'opinions.

—Els anys de permanència a Tarragona ¿què representen de cara al seu futur episcopal?

—Sense que vulgui ésser vanagloria, el sentiment que ara tinc d'aquests anys a Tarragona, representa per a mi, una maduresa. Hi he viscut moments profunds i tenses, de capficament i de responsabilitat. Crec que això, i el dels altres períodes que he viscut a Sogorb i Castelló pot ajudar-me de debò en la responsabilitat que ara tinc damunt meu.

—Així, doncs, ¿ja ens deixa?

—Sí. No hi ha més remei! Si he acceptat l'episcopat, renunciava a la meva missió sacerdotal, fins ara duta a Tarragona.

I deixaré el meu Arquebisbe, després de 26 anys d'acompanyar-lo i ajudar-lo en la seva tasca episcopal. Això em costa molt. Però sé que ell com jo, ho accepta i tots dos n'hem fet oració per seguir els camins que Déu ens ha senyalat.

I deixaré aquí molts amics i companys sacerdots que em varen rebre amb les mans obertes i que han fet de l'amistat sacerdotal una realitat profundament eclesial.

Els cops de telèfon i les visites es succeeixen sense interrupció a la Residència sacerdotal per tal de felicitar el nou Bisbe de Menorca, Mn. Antoni Deig. La ciutat, l'Arxidiòcesi, també felicita cordialment el nou prelat.

JOSEP SABATE

UNA PARAULA ALS AMICS DE REUS

Des de "REUS", Setmanari de la Ciutat, i aprofitant la invitació del seu Director, dirigeixo aquestes paraules a tants i tants bons amics com tinc a la Capital del Baix Camp.

Per voler de Déu, la meua vida aquests dies ha fet un viratge. I em veig empès a unes rutes per mi noves, però no desconegudes. El meu nomenament de bisbe de Menorca reporta una separació i un allunyament. Fa uns set anys que, acompanyant el Sr. Arquebisbe, sóc present a aquestes terres. I, doncs, set anys que he visitat i estat moltes vegades a Reus, pel meu ministeri i per les moltes amistats que hi he anat fent.

Si aquestes paraules són un acomiadament, us volen també aportar la meua amistat i el meu desig, per tots els amics i per tota la Ciutat, d'una prosperitat en tots els ordres, sense mai desdir de tots aquells vostres avantpassats que tan amunt saberen enlairar l'ensenya i el nom de Reus.

La Mare de Misericòrdia us ho concedirà. Així li ho demano. Segueu-ne sempre dignes fills.

Ben vostre,

Antoni, bisbe nomenat de Menorca

A TOTS VOSALTRES FIDELS ESTIMATS

Per mitjà del "Full Dominical" vull dirigir-me a tots vosaltres, fidels estimats de Menorca. Després del meu primer "Déu vos guard!" que vaig dir-vos, en saberse la notícia del meu nomenament, ara, ja amb més calma i tranquil·litat, us torno a escriure aquestes ratlles.

Hi ha moltes coses a dir i a fer. Avui, però, només us dic el meu oferiment a tots com a pare, germà i amic vostre.

Certament, el bisbe és pare de la seva comunitat eclesial, en el sentit que la dirigeix i la presideix, com fa un bon pare de família en la seva llar. Perquè el bisbe "en virtut de l'Esperit Sant que se li ha donat, ha esdevingut mestre de la fe, pontífex i pastor autèntic i varitable" (Ch. D, 3, b) Ell és el pare que mena tots els seus fills i "els fa descansar en prats deliciosos i els guia per camins segurs" (Salm 23).

Voldria ser sobretot el vostre germà. Tots som Poble de Déu, tots tenim al mateix Pare que està en el cel i podem expressar-nos amb aquelles paraules, per a mi fonamentals, de l'apòstol St. Joan "Mirau quina prova d'amor ens ha donat el Pare que ens diguem fills de Déu, — i ho som! —" (1 Jo. 3, 1).

I més encara, voldria ser el vostre amic, l'amic de tots. De vosaltres, fidels creients, poble sant i sacerdotal, de tots aquells altres que potser dubten en la seva fe, dels allunyats, dels que no creuen. Perque tinc sobretot l'obligació d'atansar-me als homes i d'intentar i fomentar el diàleg amb ells. Tal com fan els amics.

Aquests dies he pregat molt a la Mare de Déu, la Mare de tots, la que, amb la seva intercessió, ha d'ajudar-nos en les nostres properes tasques. Si fins ara jo l'invocava sota els títols de Montserrat, Cova Santa, Lledó i Claustre, ja fa dies que en són entranyables les seves invocacions d'Auxiliadora, del Toro i de Gràcia.

Comptant amb aquest auxili i amb aquesta gràcia de la Mare i també, com espero, amb els vostres, comencem ja la pregaria comunitària, predecessora del treball que hem de dur a terme.

Ben vostre,

Tarragona, 29 de setembre del 1977, dia de St. Miquel.

+ Antoni Deig

Bisbe nomenat de Menorca

NOS

LUIGI DADAGLIO

POR LA GRACIA DE DIOS Y DE LA SANTA SEDE

ARZOBISPO TITULAR DE LERO

NUNCIO APOSTOLICO EN ESPAÑA

En virtud de las facultades que Nos han sido conferidas por la Sagrada Congregación para los Obispos, autorizamos al Excmo. y Rdmo. Monseñor ANTONIO DEIG CLOTET, Obispo Electo de MENORCA, para recibir la Ordenación Episcopal, sin esperar a recibir las correspondientes Bulas Pontificias.

Para que el mencionado Excmo. Prelado pueda hacerlo constar donde estime preciso, firmamos y sellamos este Nuestro Decreto, con toda la eficacia de las referidas Bulas, en Madrid, a veintiseis de octubre de mil novecientos setenta y siete.

Luigi Dadaglio

+ Antonio Deig

Bisbe electe de Menorca

CARTA DEL CARD. VILLOT

Ciudad del Vaticano, 29 Octubre 1977

Señor Obispo:

En la proximidad de su ordenación episcopal, ha querido Usted enviar al Santo Padre una carta, en la que le manifiesta su viva devoción y adhesión a la Cátedra de Pedro.

Quiero asegurarle que Su Santidad ha recibido con íntima complacencia la expresión de tales conocimientos y le alienta a entregarse con entusiasmo y gran confianza a su nueva tarea de Pastor, en la que le desea toda suerte de bienes y éxitos, y en la que no le faltará ciertamente la gracia de Cristo, una parte de cuya grey es llamado a cuidar.

Para que así sea, el Santo Padre eleva pregarías al Altísimo y le imparte de corazón una particular Bendición Apostólica, que extiende a sus familiares, a los sacerdotes, religiosos y fieles de Menorca.

Con esta oportunidad le testimonio, Señor Obispo, mi sincera estima en Cristo.

+ J. Card. Villot

BISBES QUE HAN ASSISTIT A L'ORDENACIO

Jòsep Pont i Gol, Arquebisbe Primat de Tarragona.

Ramon Malla Call, Bisbe de Lleida.

Josep M. Guix Ferreres, Auxiliar de Barcelona.

Ramon Daumal Serra, Auxiliar de Barcelona.

Miquel Moncadas Noguera, de Solsona.

Teodor Ubeda Gramaje, de Mallorca.

Jesús Pla Gandia, Auxiliar de València.

Josep Gea Escolano, d'Eivissa.

Josep M. Cases Deordal, de Sogorb-Castelló.

Josep Damment Bellido, de Cajamarca (Perú)

El dia 5 de novembre d'enguany 1977 ha estat per Menorca un dia gran, una gran festa. El bisbe Mons. Antoni Deig Clotet ha estat ordenat a la Catedral.

La notícia és així de senzilla! I amb aquestes paraules: **SOC AQUI!**, s'ha presentat a la nostra comunitat diocesana.

Encara que per dir-ho haguem d'emprar un tòpic, hem de dir que la Catedral estava fins dalt. Segons diuen els qui ho van veure, ja hi havia gent esperant, des de les 9 del matí, a les 12 (que a molts dels menorquins ens resultava una hora intempestiva però que molts vam entendre com una forma d'acolliment dels vinguts de fora, que havien de tornar el mateix dia a casa seva).

A les 12 ben puntualment, va començar la celebració.

Mai a Menorca s'havien vist tants de capellans junts a una concelebració. Sembla que eren ben aprop dels 120. No sabem si algú es va entretenir a contar-los. I 10 bisbes.

En entrar a la Catedral tota l'assemblea va cantar l'himne a Crist. Impresionava. Com va ser impressionant el moment en que el nou bisbe va entrar acompanyat de dos preveres amics seus, en el que tota l'assemblea va batre les mans sense deixar de cantar.

En haver de començar el ritual de l'ordenació del bisbe. En Rafael M. Oléo, fins aquest moment Vicari Capitular de la Diòcesi, va llegir el Manament apostòlic.

L'Arquebisbe de Tarragona, Mons. Josep Pont i Gol va actuar de consagrant principal.

A l'homilia d'una manera familiar, com aquell qui comenta amb un grup d'amics la Paraula de Déu, va anar parlant dels encàrrecs que té el bisbe, com ha de ser l'home de Déu enmig de la comunitat on ha de ser Pastor. Ho deia a cada ú dels que érem a la Catedral, ho deia a Mn. Anton, l'amic feel, el col.laborador durant tants d'anys, que entregava de gust i amb dolor a l'Església de Déu que hi ha a Menorca.

No ens hem d'entretenir a dir tot el que hi ha en el ritual. L'assentiment de la comunitat es va fer patent quan el bisbe nou es va asseure a la Càtedra, una volta acabada l'ordenació. A partir d'aquest moment Mons. Deig va presidir la concelebració.

Els qui rebeu "Full Dominical" van rebre (al manco per una vegada) ben puntualment l'Allocució del Bisbe. Però no hi anava en aquesta allocució impresa tota la carrega emocional que va comportar. En acabar la celebració vam sentir algú que comentava: "Es polit que també els bisbes s'emocionin".

Al Bisbe Miquel, a qui amb alegries i amb sofriments li haurem ajudat a "ser bisbe", el Bisbe Antoni ens va provocar a manifestar-li que a Menorca l'estimam quan li va dir: "Menorca serà sempre casa vostra i sabeu que sempre us hi rebrem amb les portes i els braços oberts". Ens va alegrar l'abraç del dos bisbes i ens va emocionar.

Ja tenim bisbe, que vol, aquest és el seu lema: **ATANSAR-SE ALS HOMES...**

AL-LOCUCIO DE
Mons. ANTONI DEIG CLOTET
ORDENAT BISBE DE MENORCA
AVUI DIA 5 DE NOVEMBRE DE 1977

En aquests moments de la celebració que estem fent, la litúrgia permet una al·locució del bisbe que acaba d'ésser ordenat. Us la vull dir perquè us l'he de dir.

Primerament per vosaltres, estimats fills de l'Església, Poble de Déu, de Menorca. Què us he de dir? Simplement això: Aquí em teniu. Sóc un de vosaltres. Ja sóc el vostre bisbe. I així, senzillament, però amb tota la profunditat que comporten aquestes paraules, ja us ho he dit tot.

I doncs, us he dit que des d'ara m'he d'atansar i estar amb vosaltres i entre vosaltres per repetir-vos des d'un bon començament la consigna, tot temps vàlida, que també des d'un bon començament va proclamar Jesús, Mestre i Bisbe únic de la seva Església: Ha arribat l'hora. El Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.

Perquè l'única missió del bisbe, pastor de les ànimes, és la de continuar el treball del Crist, l'etern Pastor, per a l'edificació del Regne de Déu. "Perquè el Crist va donar als Apòstols i als seus successors l'encàrrec i el poder d'ensenyar tots els pobles, de santificar els homes, i de pasturar-los".

Jo, doncs, el vostre bisbe, com tots els altres bisbes, estic posat per ser testimoni del Crist davant vostre; testimoni de la Paraula de Déu, enviada a vosaltres, puix va ser per vosaltres que Ell va morir i, sobretot, va ressuscitar, i així oferir-vos la seva salvació. I tot això en comunió indefugible i joiosa amb tota l'Església Universal.

Per això, el meu crit, com el de Jesús, és la invitació a tot home a la conversió i a la trobada amb la seva Bona Nova. La nostra salvació és convertir-nos i creure en la seva Bona Nova.

Ja sabeu que la conversió, com tot l'Evangeli, és en últim terme el manament de l'amor. Estimar Déu sobre totes les coses; estimar els germans per aquest amor a Déu. Es a dir, tornar a posar les coses al seu lloc, donant les preferències essencials a allò que és essencial. I, tinguem coratge, perquè la fe en aquesta Bona Nova del Crist és el fonament de la més bella i definitiva de les esperances. Les seves paraules ho són, de vida eterna. Es bonic poder centrar tota una vida nova en una Paraula que és eterna i novella tot alhora.

Si he vingut content a vosaltres, ha estat per això. No m'hi ha mogut cap altra cosa. He vingut per anunciar-vos i fer-vos viure aquest Evangeli del Crist, l'única llum que dona el veritable sentit a totes les coses, les d'ara i les de després, la llum que valoritza i encaixa, com cal, les coses temporals i les institucions humanes en la unitat transcendent del Regne de Déu.

Us vinc a dir i a donar, doncs, una Paraula, la Paraula de Déu, Crist. Us vinc a celebrar el memorial, el de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús, el Salvador. I intentaré donar testimoni a tots els homes d'aquesta Paraula i d'aquest Memorial. Es un passat, sempre present, cap a un esdevenidor que tots sobretot vosaltres, joves de l'església de Menorca, haurem de fer fructificar en una Església cada cop més servidora, més pobre, que vol dir més disponible, més evangelitzadora, més missionera i més adaptada a aquest món que vosaltres, joves, fareu.

Com que, si Déu vol, tindrem temps d'anar parlant i vivint d'aquestes veritats, deixeu-me ara, estimats fills de Menorca, que dirigeixi unes paraules d'agraïment, d'afecte i de despedida, a tants i tants germans d'altres diòcesis que avui ens acompanyen amb la seva presència aquí a la Catedral, en aquesta solemnitat que estem celebrant.

Vull saludar als germans amics del meu bisbat de Solsona, bisbat on vaig néixer, em vaig formar i vaig exercir els meus primer ministeris sacerdotals. Gràcies, germans de tot el bisbat de Solsona. En gran nombre esteu presents aquí. Heu vingut de Navàs, de Bellpuig, de Berga i de tants i tants altres llocs. Us presideix el vostre bisbe, fins fa poc Cap i Pastor d'aquesta Església de Menorca. Gràcies, bisbe Miquel! Sé que, quan recorreré nostra illa d'una punta a l'altra, a tot arreu trobaré encara el caliu dels vostres treballs i el foc encès del vostre apostolat i la vostra pastura, senyalada en tantes obres realitzades, i amagada al fons del cor també de tantes persones a qui heu fet el bé de la Bona Nova del Crist. Menorca serà sempre casa vostra, i sabeu que sempre us hi rebrem amb les portes i els braços oberts.

Quiero dirigirme también a mis amados hermanos de Segorbe-Castellón. He pasado en aquella diócesis los más largos años de mi sacerdocio y los mejores de mi juventud. Allí completé mi formación ministerial por los ejemplos y las ayudas de mis hermanos sacerdotes y de tantos fieles en el Señor. Muchas gracias! No miento si digo que en vuestra diócesis he vaciado y me he dejado la mitad de mi alma y que aún ahora mi mente vuela a la Cueva Santa y que los naranjos de la Plana me traen el buen olor de los momentos más cálidos y fecundos que he vivido, recorriendo la diócesis de un lugar a otro.

I finalment, la que era fins ara la meva diòcesi, Tarragona, la bella Metròpoli catalana, on he trobat tan bon acolliment i on deixo tants bons amics i germans, i, entre ells, deixo-m'ho dir, sagnant-me el cor, a qui més aprecio i estimo, el Sr. Arquebisbe. I amb ell, deixo també la bona companyia dels germans bisbes, dels sacerdots i amics ben nombrosos en tota la Tarraconense. A tots, el meu record i als que sou aquí, acompanyant-me una abraçada d'agraïment.

Germans i fills de Menorca. Suposo que us heu fet càrrec i que em perdoneu aquesta expansió dels meus sentiments més íntims per les persones i coses que deixo avui, en aquest dia per mi tan memorable. No tingueu por del que acabo de dir. Des del moment en què vaig saber la notícia de la meva vinguda aquí, que demano a Déu que m'aixampli la capacitat d'amor i em faci un cor ben gran on tots hi capigueu. Ara ja som vostre. A vosaltres m'he de donar, a vosaltres he de servir, per vosaltres he de viure. I, doncs a tots saludo, a tots beneïxo, per tots em dono, des dels meus sacerdots, religiosos i religioses, des dels que ocupen càrrecs de direcció i responsabilitat en els afers públics, fins els que estan sols, o passen penes, o no tenen una mà amiga que els ajudi en el moment de la prova i de la tribulació.

Em fa consol i esperança la família episcopal que avui en rep en el seu si, en caritat i comunió eclesial. Germans bisbes de les Illes i del País Valencià! Des d'avui disposeu de mi. Vinc content a la Província valentina. D'alguna manera és un tornar a casa. Conec tantes persones i coses, ben estimades, del País Valencià! Gràcies, Srs. Bisbes. Porteu, si us plau, una fraternal i respectuosa salutació a l'estimat Sr. Arquebisbe i Metropolità nostre.

Crec que la manifestació de la meva gratitud i la vinguda de tants amics i germans de tot arreu on he estat, han d'ésser per vosaltres, fills de Menorca, com un motiu de confiança que el vostre bisbe, jo, sabré atansar-me als homes, que sereu vosaltres, per dir-vos, per predicar-vos i per fer que tothom es converteixi, s'estimi i cregui en la Bona Nova del Crist.

Preguem tots, estimats germans aquí presents, perquè jo i amb mi tots els meus sacerdots i tota l'Església de Menorca, sapiguem, tal com diu el salmista, que "venerar el Senyor és cosa santa, que els seus determinis són ben presos i que estiguem prompte, a guardar-los amatents; perquè, qui s'adona de les pròpies errades? Senyor, disculpeu allò que ens passi inadvertit i preserveu-nos de l'orgull; que no s'apoderi de nosaltres, que les paraules que ens surtin dels llavis i els pensaments que el nostre cor mediti siguin agradables al Senyor".

Al centre de nostra Illa hi tenim una muntanya santa. Des d'allí vetlla i prega per tots nosaltres la Mare de Déu del Toro. Que ella ens obtingui tot això que demanem i així, tal com es digué de la Jerusalem terrenal, també de Menorca es pugui dir: S'han dit de tu, ciutat de Déu, oracles gloriosos. Amén.

US EL DEIXO AMB RECANÇA

Bons amics de Menorca,

Se'm demana que us faci una presentació del vostre nou bisbe. No puc fer-la. Vull dir que, com a bisbe, no us el pus pas descriure. Ni ningú a hores d'ara no ho pot fer. Essinèdit. La seva ordenació episcopal és d'ahir. Es aquesta. Si en aquest alt afer episcopal l'assaig hi val alguna cosa, us puc dir que ja fa bastant temps, ell és la persona que, en l'àmbit de la Conferència no solament catalana sinò també espanyola, fa més anys que conviu com a familiar amb un bisbe, en el treball constant de relació amb la gent i coses diocesanes per una part, i amb la intimitat domèstica i familiar per l'altra. Es a dir, és el que porta més temps en una funció que per la proximitat activa a la d'un bisbe, potser pot dir-se'n com una mica d'assaig.

Més encara. Els seus vint-i-sis anys d'aquest seu servei no han estat ni simples ni uniformes. Això és: l'assaig ha estat com un llibre viscut, que ha tingut variats capítols.

D'entrada, el llibre té dues parts diferenciades: abans del Concili i després del Concili. L'època de l'avant Concili va durar deu anys. La del Post-Concili n'ha durat onze. Dos temps que van del 1951 al 1977. Entremig, les quatre sessions del Concili, del 1962 al 1965. Les va viure molt d'aprop i no pas superficialment. La mateixa cosa cal dir de les èpoques anterior i posterior.

Aquestes èpoques, fites termeneres de la seva vida al meu costat, contenen uns capítols que vénen molt diferenciadament emmarcats pels diferents llocs on els hem hagut de viure. No fa precisament capítol, sinò pròleg, el nostre servei al bisbat de Solsona, d'on tots dos som originaris. Jo no era pas bisbe. Vam conviure, però, molt intensament, durant tots els anys dels seus estudis.

Els pròpiament capítols d'assaig responen a les diòcesis de Sogorb, Sogorb-Castelló i de Tarragona, que jo, i ell amb mi, hem servit successivament durant els nostres vint-i-sis anys de vida en comú. D'aquestes tres diòcesis, qui en sapiga la geografia, la història i la realitat sabrà que l'experiència i el treball pastoral que ens ha tocat de viure, han estat de gran riquesa, no pas en uniformitat fàcil, sinò en diversitat prou costosa.

Si jo ara sotmeto a examen de reflexió aquestes llargues èpoques i aquests prou complicats capítols, he de dir que la nota qualificativa resultant cal donar-la totalment positiva.

Només us diré, com a prova, per mi convincent, que us el deixo amb recança, i perdonau-me que ho manifesti.

I només desitjo, i espero saber, que el seu llarg assaig al meu costat, li hagi servit de bé, de cara a la gran realitat que ahir el Bon Déu va carregar damunt les seves espatlles pel servei vostre.

En tot cas, si l'assaig no resulta eficaç, la culpa podria ésser meva.

J. Josep Pont
Arquebisbe Primat
de Tarragona

EXHORTACIO SOBRE ELS MEUS PRIMERS DIES A MENORCA I SOBRE EL TEMPS D'ADVENT

No fa massa que estic entre vosaltres. Tots recordam encara aquell dissabte, 5 de novembre, en què, per mans de deu bisbes, jo rebia la unció episcopal i prenia possessió de la diòcesi menorquina. Tots aquests dies que he passat entre vosaltres, ja en fa quinze, he anat coneixent-vos a molts i he seguit ja algunes parròquies i activitats per posar-me en contacte amb vosaltres i amb les vostres coses.

Ara he de partir unes setmanes per tal d'assistir a les reunions de la Conferència Episcopal d'Espanya que tindrà lloc a Madrid els dies 21-26 d'aquests mes, i també per complir amb deures de germanor i d'amistat fraternal amb els meus condioce-sans de Solsona i Tarragona. Trob que a mig mes de desembre tornaré a ésser entre vosaltres, per continuar ja d'una manera seguida i decidida el meu treball aquí a la diòcesi.

Abans de partir cap a la península, vull dirigir-vos aquestes paraules per expres-sar-vos les meves primeres impressions de la meva estança a l'illa i també per una breu exhortació a tots, aprofitant aquest temps litúrgic que començarem i que en deim l'Advent.

En primer lloc, us dono les gràcies a tots per la vostra acollida i per l'amabilitat, la franquesa i el bon cor amb que m'heu rebut. Que Déu vos ho pagui amb augment de la seva gràcia.

També us dic que em trob molt bé a l'illa. M'hi he adaptat de debò aquests dies que ja hi he passat i el meu ànim és de treballar-hi a fons, amb totes les meves forces i amb tot el que pugui donar el meu esforç diari. Ho deman de veritat a la nostra Patrona, la Mare de Déu del Toro, que ja he visitada a la seva muntanya.

M'he donat compte de la feina que fan els meus sacerdots i molts feels també en la catequesi, de cara a la joventut i en molts altres apostolats. La meva primera im-pressió és que hi ha molta vida cristiana, moltes ganes i ànsies de fer feina apostòlica i evangelitzadora i que m'esperau, un cop conegui més les persones i les coses, per ajudar-me i posar-nos tots mans a la feina, continuant la molta que ja heu fet i fé-reu sobretot en temps del meu antecessor, el bisbe Miquel.

El dia 27 d'aquest mes començam el temps que en deim d'advent. Es temps d'es-perança i també d'alliberament. Es l'esperança cristiana que ens fa sospirar per l'Emmanuel, el Déu amb nosaltres. Recordarem i viurem tota aquella antiga prepa-ració del naixement del Messies promès. Veurem en l'horitzó l'estrella que assenyala el camí de Betlem. Viurem una espera confiada i ens prepararem per rebre Jesús.

Que sigui també temps d'alliberament. Amb l'infant Jesús que ens naixerà el dia de Nadal al portal de Betlem, hi tindrem la victòria sobre el pecat i sobre la mort. Ell serà el Príncep de Pau, el gran Conseller que ens obrirà victoriós nous horitzons de llibertat, de pau i de justícia, vencent el mal que havia triomfat al Paradís. Tots els feels cristians ens unirem a aquesta seva bona Nova per dur-la a tot arreu amb el nostre compromís i la nostra bona conducta.

A açò us exhort. Acceptau aquesta esperança i aquest alliberament que ens porta el Crist. Difoneu-los arreu, sigueu apòstols del bé i de la bona nova evangèlica. Que la preparació i la vivència d'aquest Advent sigui un pas més cap al Portal de en la caritat d'una germanor viscuda de debo.

Vosaltres, sacerdots que tant m haureu d'ajudar en aquesta tasca evangelitzadora, preparau bé totes les vostres actuacions. Reforçau, si és necessari, el vostres treballs litúrgics, catequètics, evangelitzadors. Feis celebracions penitencials, com exigeix aquest temps fort d'Advent. I anau preparant-ho tot cap a la festa del nostre Nadal, data transcendent per la pau en les famílies i els pobles.

Amb la meva benedicció cordial per a tots, preludi i començament de l'estimació que us profés.

Antoni Llorca

Homilia de la Nit de Nadal, a la Catedral de Ciutadella any 1977

Queridos hijos de Ciutadella:

Un doble gozo inunda hoy mi alma. Por una parte, siento la alegría de celebrar por primera vez aquí en la Catedral Basílica de Menorca esta misa de media noche de Navidad, acompañado de tantos fieles de la Ciudad-madre y cabeza de la diócesis.

Por otro lado, siento, como sentís todos vosotros, el anual gozo de celebrar la Navidad del Señor, del Dios que nace y se hace hombre por todos nosotros para traernos gloria a Dios en el cielo y en la tierra paz a los hombres que ama el Señor.

En esta noche, pues, quiero unir estas dos alegrías y gozos míos y creo que también vuestros, para ofrecerlos, como presente, al Niño que se nos ha dado, al Niño que nos ha nacido.

Un nacimiento siempre supone alegría y gozo. Una vida que llega a su amanecer siempre es un don que hay que agradecer a Dios. Hoy, en esta noche santa no solamente llega una vida, sino que nos llega la VIDA. Los cristianos sabemos que llegará otra noche, la de Pascua, que esta vida estallará triunfante y luminosa para ya no terminarse jamás, vencido el pecado y la muerte.

Navidad es inicio de vida, Pascua será vida eterna, para siempre. Cristo con su nacimiento y después con su resurrección, nos trajo la vida que es luz, gozo, esperanza y amor.

Si hoy, en esta noche, recibimos la Vida, si hoy estamos contentos porque ha venido al mundo la vida de este Niño Dios,

Busquemos la luz! Hemos de salir de la tiniebla del pecado y adentrarnos en la luz del Señor. Porqué aún hay tinieblas en nuestras vidas y en nuestro mundo. Tinieblas de violencia, de odio, de injusticias. El detalle de todas y cada una de ellas es evidente y palpable y quizá cada uno de nosotros puede llevar la cuenta de las suyas.

Busquemos el gozo! Pero un gozo vital, imperecedero, verdadero. No podemos contentarnos con unas migajas que después causen hastío y desvelo.

Busquemos la esperanza! La esperanza es virtud activa y de lucha. No es una mera espera pasiva, de desánimo y pereza que nos deja inertes y vacíos.

Busquemos el amor! Amar es dar y darse. Amar es cuidar todos los detalles de una vida para favorecer a la de los demás. Amar es pensar y obrar en favor de los hermanos.

Cristo es hoy luz, gozo, esperanza, y amor. Si tenemos a Cristo, tendremos la luz, gozo, esperanza y amor. Que sepamos, desde hoy, nacer nosotros también cada día a una luz indefectible, a un gozo perdurable, a una esperanza amplísima, a un amor sin límites.

Este es el don de la Navidad que deseo para todos vosotros queridos hijos. Poned vuestro esfuerzo diario para que nuestro mundo se llene de luz, de gozo, de esperanza y de amor en Cristo, venciendo tantas injusticias, tantos odios, tantas violencias, tantas tinieblas de pecado.

De tot cor, el vostre bisbe us desitja a tots un bon Nadal. Feis un bon any 1978. Però cristià, sobretot vosaltres, joves, que m escoltau, vosaltres, jovers creients, escampau aquesta llum de Crist, escampau, aquest amor, aquesta esperança, aquest gois i aquesta alegria de sobre que som fills de Déu. El vostre bisbe de tot cor vos desitja tota aço: Amén.

+ Antoni, bisbe

TREBALLEM PER LA PAU

Comunicació per la Jornada de la Pau 1978

Avui començam un nou any, el 1978. En aquest primer dia de l'any, ja fa estona que, per iniciativa de la Santa Seu, celebrem la jornada o dia de la Pau.

Es ver que tots els dies hem de pregar i demanar la pau. I està molt bé dedicar-hi cada any aquest primer dia de gener, dia d'Any Nou, per a començar unes tasques que perduri al llarg de tots els altres dies.

Perquè la pau que volem i desitjам és difícil d'aconseguir. En últim terme, la pau es troba al fons del cor de l'home. Tots volem la pau. Però treure-la fora i viure-la en companyia de tots els homes, malgrat el desig i l'anhel que hi podem posar, és difícil i no sempre s'obté. Topam de seguida amb les incomprendiments dels altres, amb els egoismes de tota mena, amb les travetes que ens faran o farem. I per un tres i no res ens barallam. Parl tant en un sentit individual, com familiar, social o a nivell de pobles, nacions i estats.

Aconseguirem mai la pau? Es terra de pau la nostra? Podem viure, ara, la banau-rança dels pacífics? Tindrem pau?

Estic convençut que aquests interrogants haurem de plantejar-nos-els tota la vida. Nosaltres, i tots els qui vindran rera nostre. Mentre l'home sigui home, a causa de la seva defallença i malgrat la vinguda de Jesús, el Príncep de la Pau, de l'única pau, no podrem establir-la del tot en el nostre món.

Aleshores, sembla que és inútil treballar per una cosa que no podrem mai aconseguir plenament. Aleshores podem caure en un estat d'ànim de defalliment i de cansament. Per què?

I, no obstant, la lluita per la pau l'hem de fer sempre. Perquè és una lluita per la vida. No podem creuar-nos de braços, pensant que un ordre establert pot ser el més contrari a una verdadera pau. No podem deixar de treballar per la pau, pensant que no l'aconseguirem mai. Sense un treball de cada dia, els nostres constructors, per exemple, no farien cap casa. I és amb l'esforç diari del treball que anirem conseguint allò que ens proposam.

No podem quedar-nos quiets a casa, procurant només per nosaltres mateixos. La pau és obra de la comunitat, és obra de tots. L'individualisme, el prescindir dels altres, la falta d'ajuda al germà és obra d'anti-pau.

La pau és cosa positiva, de comunitat, és un treball de tots els dies. La pau és promoure el desenrotllament integral de la persona, col.laborar al desenrotllament comunitari; és ajudar els homes a ser més persones, més lliures, més responsables, més capaços de viure com a fills de Déu.

Veig que amb les presses del temps, he malgarbellat unes idees sobre aquesta Jornada de la Pau del 1978. Acceptau-les tal com us les dic. Però posem tots mans a l'obra en el nostre fer de cada dia, per tal que nostres accions i amb les nostres idees a l'establiment d'una pau justa, d'una pau verdadera, d'una pau de debò, d'una pau que meresqui el nom de pau: d'aquella pau que ens dugué l'Infant nascut a l'estable. Tinguem tots pau amb Déu i amb els homes.

Per tot açò, podreu comptar sempre amb la col.laboració i l'ajut del vostre bisbe que us beneeix,

1 de gener del 1978

+ Antoni, bisbe